Був душний липневий полудень. Поміркувавши кілька місяців над осторогою свого приятеля і політичного однодумця, осторогою, що нічим за цей час не підтвердилася, Грегорі збирався поїхати до приморського готелю "Тритон"; досягнувши певного достатку, він міг собі це. дозволяти. То був розкішний готель, всього за годину їзди від його контори, розташований над морем, серед сосон та пісків Айленду. Дружина Грегорі, "дівчинка", як звичайно він називав її, мусила заради їхньої слабовитої дитини поїхати, незважаючи на те, що проти чоловіка, очевидно, готувалася змова, в гори до своєї матері, щоб порадитися з нею і відпочити.

Однак він не міг зовсім покинути місто, бо наближалась осіння передвиборна кампанія. В будень і в свято, до пізньої ночі, він вишукував та обґрунтовував факти, що викривали злочинність міського управління, — їх він мав використати як бойове спорядження трохи згодом. За всяку ціну треба було скинути мера і всю його кліку. Грегорі був упевнений, що, коли це станеться, він нічого не програє. Разом з тим він був щиро переконаний у необхідності того, що робив. Містом керували злочинці. Розшукати заховані в воду кінці і виставити їх на огляд зневажених і обурених громадян — що могло бути важливішим за це!

Але й ворог не був безпорадним. Джентльмен, який орудував у видавничій справі, — Грегорі про нього навіть ніколи й не чув, — подзвонив йому і запропонував роботу на Середньому Заході, яка повинна була давати йому шість чи навіть сім тисяч щорічно і тримати його вдалині від рідного міста принаймні чотири-п'ять років. Оскільки він не оцінив цієї пропозиції, частина його пошти почала пропадати, і йому стало здаватися, що якісь чудні суб'єкти виявляють особливий інтерес ДО кожного його кроку. Нарешті один з місцевих політичних діячів тієї ж партії, що й Грегорі, зайшов до нього в контору.

— Бачите, Грегорі, річ ось у чім, — сказав він після короткого вступу. — У вас в руках нитка, і веде вона до земельних махінацій у Південному

Пеньянку. До них причетний мер, і він, і його партнер Тілні твердо вирішили, що народ нічого не повинен про це знати, принаймні поки не закінчаться вибори. Вони ладні на все, так що будьте обережні. Ви ж любите свою дружину? Моя порада — не відпускайте від себе ні її, ні дитину. Не дозволяйте їм розлучити вас навіть на секунду, де б ви не були. Ви ж знаєте, що трапилось із Крозерсом кілька років тому? Він уже збирався викрити махінацію в Йел-лоу-Пойнт-Феррі, і, певна річ, ніхто нічого не знав про це, коли раптом — бах! — його несподівано було заарештовано за старим обвинуваченням у тому, що він покинув сім'ю; було витягнуто на світло давній борг, усі його меблі забрали, а дружину примусили порвати з ним. Не давайте їм приводу піймати вас таким же способом. Коли у вас є борги, скажіть нам, і ми подивимося, що тут можна зробити. А якщо ви захоплюєтесь якою іншою жінкою, порвіть з нею, відішліть її якнайдалі, відкарас-кайтесь від неї.

Грегорі подивився на співрозмовника з сердитою і одночасно жалісливою усмішкою.

— Ніякої іншої жінки в мене нема,—просто сказав він.

Тільки подумати — щоб він був невірний "дівчинці"

й малюкові — голубоокому, з рожевими ніжками!

— Не думайте, що я хочу тикати носа у ваші справи,— говорив далі політичний діяч. — Я просто роз'яснюю становище— Якщо вам треба буде поради чи допомоги, зверніться до мене. Але — що б ви не робили — будьте обережні, — кажучи це, він надів свій чорний блискучий циліндр і пішов.

Грегорі стояв посеред кімнати й уважно розглядав підлогу. З того, що вже стало йому відомим, він міг легко зробити висновок: мер діятиме саме так, як сказав його друг. Що ж до мерового приятеля, хижого спекулянта нерухомим майном, то, судячи з того, що пошепки

розповідали про нього, було ясно — нема в світі такої підлої хитрості й жорстокості, на які він не пішов би. Один політичний діяч, характеризуючи його, якось сказав, що він не зупиниться перед убивством, але на місці злочину його ніхто не застукає, і, безперечно, це було схоже на правду. Він розбагатів і мав тепер більшу владу, ніж будь-коли раніш, незрівнянно більшу, ніж мер.

Відтоді як Грегорі разом з дружиною прибув-у цей приморський готель, сталося кілька подій, після яких він став побоюватись неприємностей, хоч досі ніщо не підтверджувало його підозрінь. В готелі з'явилася медоточива, виряджена, вся в коштовностях, грайлива сорокалітня удовичка. Вона називала себе діловою жінкою, орудувала вельми прибутковим театральним агентством у місті і тому, як звичайно в таких випадках казав один з друзів Грегорі, купалась у грошах. Вона носила шовки коричневих і винних тонів, у неї були коричневі пантофлі та коричневі панчохи і підозріло блискуча, каштанового кольору, копиця волосся. її машина — її власна машина — була найкращої марки, а те, що вона, граючи у віст, залюбки рискувала, давало їй добру славу. Службовці готелю і завсідники веранди "Тритона" називали її веселою і щедрою марнотраткою. Місіс Скелтон прибула, коли місіс Грегорі ще жила в "Тритоні". Вдовичка затишно влаштувалася в двох кімнатах з ванною, що виходили вікнами на море, і швидко здружилася з господарем готелю та двома завсідниками веранди, як видно, маклерами й торговцями нерухомим майном, які найбільше цікавилися гольфом, тенісом та рестораном "Тритона". Вона була приємна, енергійна, весела, і Грегорі та його дружина мимохіть відчули до неї деяку симпатію. Але перед від'їздом дружина Грегорі інколи питала себе; чи не належить місіс Скелтон до числа змовників. її приязнь можна було тлумачити по-різному, проте ця приязнь здавалася надто звичайною, щоб викликати підозру. І все ж таки, можливо, вона вичікує саме, такого моменту, коли Грегорі залишиться сам.

— Будь обережним, любий, — остерігала його дружина. — Якщо в тебе виникне серйозна підозра, негайно виїжджай звідси в якесь інше місце. Тоді принаймні їм доведеться змінити партнерів для гри.

І вона поїхала, цілком певна, що чоловік зуміє владнати цю неприємну справу.

Таким чином спочатку, навіть проти власного бажання, Грегорі опинився на самоті. Він став міркувати, що йому робити — виїхати чи почекати, поки проясниться погода, як він казав. Власне, з якої речі він має кидати комфортабельний, найближчий від міста приморський готель, де йому так зручно, де він раз у раз, особливо в суботу та неділю, зустрічає більшість своїх політичних друзів, де, нарешті, так багато переваг: прекрасний майданчик для гольфа, кілька тенісних кортів, стіл і житло, на які зовсім не можна поскаржитись, а чарівний морський краєвид, що відкривається зразу за широким лужком, так освіжає. До того ж, щодня більшу частину робочого часу йому конче треба було проводити в місті. Цього вимагало особливе, невідкладне розслідування, яке він провадив, і разом з тим він відчував потребу в тихому куточку, де можна було б перепочити і за ніч набратися нових сил.

"Тут хороше, — сказав він собі нарешті, — і тут я залишуся. В мене нема машини, а де ще я знайду таке зручне місце? До того ж, якщо вони вирішили мене переслідувати, то робитимуть це скрізь".

І він їздив з готелю до міста й назад, зосереджено міркуючи про те, що може трапитись. Коли в нього виникли деякі сумніви, він вирішив одвідати Френка Блаунта й поговорити з ним. Блаунт довго був журналістом, потім став адвокатом і, нарешті, маклером. На нього начебто не дуже насідали клієнти, проте він явно розкошував. Старий холостяк, він постійно бував у трьох клубах, у декількох готелях і десятку заміських будинків, не кажучи вже про те, що в нього була прекрасна машина. Саме тепер він був надзвичайно зайнятий справами і тому часто з'являвся на узбережжі. Він любив гольф та теніс і, між іншим, Грегорі, якому бажав усякого успіху, хоч ніяк не міг спрямувати його на вірний шлях. Прибувши одного ранку в місто, Грегорі пішов до контори Блаунта і там виклав йому усе як є.

— Отаке становище,—закінчив він, дивлячись на об-, рідлу зачіску й рожеві щоки друга. — І мені хотілось би знати, що б ти зробив на моєму місці.

Блаунт замислено дивився поверх високих будинків на блакитне небо за ними і постукував пальцями по скляному верху стола.

— Що ж, — відповів він по паузі, так само замислено пошкрябуючи підборіддя, — на твоєму місці, я б не здавав позицій. А коли до цього причетна жінка, та ще й гарненька, ти можеш трохи розважитися, не рискуючи потрапити в халепу. Я дивлюсь на це, як на своєрідний літній спорт. Звичайно, треба бути обережним. На твоєму місці, я дістав би дозвіл носити револьвер. Вони дізнаються про це, якщо справді стежать за тобою, і це не додасть їм бадьорості. А потім тобі конче треба щодня записувати кожен свій крок, де був і що робив, і завіряти запис у нотаріуса. Це також не порадує їх, і, мабуть, їм доведеться придумати щось оригінальніше.

— Крім того, — говорив він далі, — вечорами і в неділю я не дуже зайнятий, так що, на випадок лиха, якщо хочеш, майже завжди можу бути в тебе під рукою. Коли ми будемо разом, їм навряд чи вдасться що-не.будь зробити так,— щоб один з нас не довідався про це, і, до того ж, у тебе буде свідок. — Блаунт подумав також, чи не може згадана в розмові дама становити інтерес і для нього самого. — Я живу в Сансет-Пойнті, в сусідстві з тобою, і, якщо хочеш, буду приходити щовечора й милуватися твоїми успіхами. А якщо їм вдасться яка-небудь хитрість, я хочу подивитися, як це буде зроблено. — І він весело й підбадьорливо усміхнувся.

— В тому-то й річ, — в задумі промовив Грегорі. — Я зовсім не хочу, щоб хитрість удалася. Я не можу собі цього дозволити. Якщо саме тепер зі мною що-небудь трапиться, то в політичному відношенні мені вже ніколи не підвестися на ноги, а в мене дружина, син, і мені остогид газетний бізнес. — І він втупив очі у вікно.

— Ат, кинь ти про це турбуватися, — заспокійливо сказав Блаунт. — Будь тільки пильним і, коли тобі доведеться довше, ніж звичайно, затриматися в місті, дай мені знати, — я під'їду й заберу тебе, А якщо я не зможу цього зробити, переночуй у місті. Зупинись у якому-не-будь великому готелі. Там ти почуватимеш себе в цілковитій безпеці.

Протягом декількох днів Грегорі, щоб не завдавати приятелеві клопоту, повертався до готелю рано. Він дістав дозріл, і тепер задню кишеню його штанів відтягувала громіздка зброя, якої він не міг терпіти, але все ж тримав уночі під подушкою. Невпевненість робила його уяву такою вразливою, що вчинки мало не кожної людини почали здаватись йому підозрілими. Кожний новий одвідувач готелю викликав у нього занепокоєння. Він був упевнений, що за ним стежать якісь люди, зв'язані з місіс Скелтон, хоч не міг довести цього навіть самому собі.

"Дурниці, — кінець кінцем вирішив він. — Я поводжуся, як п'ятирічна дитина в темряві. Кому я потрібен?" І він писав про це дружині жартівливі листи й намагався повернути собі колишню безтурботність.

Проте це було не так легко: незабаром сталося дещо таке, що дуже стурбувало його. В усякому разі, він був збуджений, бо характерна особливість таких пригод полягає в тому, що їх можна тлумачити і так і сяк. Одного разу близько дев'ятої вечора, незважаючи на пораду Блаунта, він вирішив повернутися в готель "Тритон", не вдаючись за допомогою до друга.

"Чи варто? — питав він себе. — У Блаунта іце складеться враження, що я жалюгідний боягуз; кінець кінцем досі ж нічого не трапилось, і навряд, щоб вони зважились на таке".

Він тішив себе думкою, що, можливо, людство не таке погане, як йому здається.

Проте тільки-но він зійшов з поїзда й побачив удалині, за луками, на сході, мерехтливі вогні "Тритона", як його взяв сумнів, чи розумно він робить. Станція "Тритон" бувала безлюдною майже весь час, за винятком ранку й сьомої години вечора, а цієї ночі тут взагалі не було ні душі. Тільки він і зійшов з поїзда. Майже всі їздили до готелю та назад своїми машинами й іншою дорогою. "І чому я не послухався Блаунта? — питав себе Грегорі, оглядаючи навколишню рівнину. — Чому не звернувся до нього по допомогу або не залишився в місті?" Найнявши машину, він кінець кінцем теж навряд чи врятував би становище, — Блаунт це підкреслював, — можливо, тільки дав би потаємному ворогові зручну нагоду для нападу. Ні, треба було залишитися в місті або поїхати з Блаунтом його машиною; кажучи собі це, Грегорі попростував безлюдною дорогою, що вела до готелю і була освітлена лише кількома невеличкими ліхтарями, які стояли на чималій відстані один від одного.

Він ішов і думав: яке щастя, що до готелю усього якихось кілька сот метрів і що сам він при силі й на випадок сутички добре озброєний, — як з-за повороту раптом виринула машина й зупинилася за кілька кроків від нього. З неї вийшли два чоловіки і, тримаючись позад фар, які світили ніби притемнено, почали оглядати колесо. Грегорі відразу здалося дивним, що фари світять так тьмяно, хоч надворі нічна пора. І чому незнайома машина зупинилася якраз біля безлюдного повороту і якраз у ту хвилину, коли він підходив до нього? І чому він так чудно сприймає все це: по всьому тілу поповзли мурашки, і волосся на голові заворушилося. Він перейшов на другий бік, щоб від машини його відділяла вся ширина дороги. Але в цю мить один з чоловіків підвівся від колеса й рушив до Грегорі. Грегорі блискавично, майже мимовільним рухом, вихопив револьвера з задньої кишені штанів і ткнув його в кишеню пальта. При цьому він спинився і крикнув:

— Ні з місця, чуєте! Я озброєний, не підходьте, або я стрілятиму. Я не знаю, хто ви, друг чи ворог, але не смійте рухатись. Коли вам щось треба, то питайте, не сходячи з місця.

Незнайомий, як видно, здивований, зупинився.

— Хотів попросити у вас сірника і довідатись, як проїхати до Треджер-Пойнта, — промовив він.

— У мене нема сірників, а до Треджер-Пойнта треба їхати в протилежний бік, — відрізав Грегорі. — Он же готель... якщо ви їдете звідти, чому не спитали там, як проїхати, а заразом не попросили сірників? — Він замовк, а чоловік, стоячи в тіні, здається, з цікавістю, розглядав його.

— Що ж, гаразд, — байдуже відповів він. — Нема, то й не треба. — Але, замість того щоб повернутися до машини, він усе ще стояв, не спускаючи з Грегорі очей.

Грегорі наїжився, як зляканий кіт. Тремтячи всім

тілом, він витяг з кишені револьвера й погрозливо помахав ним.

— Стояти на місці, поки я не пройду!—вигукнув він.— Ви обидва в мене на мушці, і при першому ж русі я стрілятиму. Я вас не зачеплю, якщо ви самі не напроситесь, тільки — ні з місця. — І він рушив далі, тримаючи їх під прицілом.—Ані з місця! — все вигукував він, поки не відійшов на значну відстань; потім — чоловіки, можливо, від подиву, все ще стояли й дивились на нього — раптом повернувся й помчав щодуху; до дверей готелю він прибіг увесь спітнілий, ледве переводячи подих.

"Ні, більше не поїду сам",.— пообіцяв він собі.

Коли він розповів про цю зустріч Блаунту, той висміяв його страхи. Ну. кому спаде на думку вбивати чи влаштовувати засідку на такому відкритому місці? З поїзда могли зійти й інші пасажири. Заблудла машина могла спинитися там будь-коли. Людям, можливо, справді потрібні були сірники, і вони могли їхати зовсім не з готелю. Там є й друга дорога, що проходить стороною.

І все ж Грегорі був схильний думати, що йому загрожувала небезпека, — він і самому собі не міг би пб-яснити, чому так думав, — просто чуття, запевняв він себе.

А через день чи два — в світлі пригоди це здавалося йому зовсім не випадковим — місіс Скелтон почала виявляти все більшу турботу про його вигоди. В ресторані готелю вона займала один із столиків, звідки було видно море, і майже завжди з нею обідав хто-небудь з її прия-телів-маклерів, а то й обидва разом, або хтось із знайомих. Але четвертий стілець звичайно залишався вільдим, і незабаром Грегорі почали запрошувати до столу, а коли був Блаунт, присували й п'ятого стільця. Спочатку Грегорі вагався, але, на пораду Блаунта, якому місіс Скелтон сподобалася, він почав приймати запрошення. Блаунт запевняв, що з нею дуже весело. Вона так добре одягається, така енергійна, чемна, приязна — одне слово, для розваги на узбережжі кращого й бажати не можна.

— Кинь, старий, вона цікава, — міркував він якось увечері під час їхньої пообідньої прогулянки. — Та й чудова, нівроку, хоч красуні вже стукнуло сорок років. Вона мені подобається. Слово честі.' Хтозна, може, вона

й дурисвітка, але добре грає в бридж і непогано в гольф* Вона пробувала що-небудь витягти з тебе?

— Нічого начебто, — відповів Грегорі. — Доводиться досить просто. А втім, вона тут лише тижнів зо три.

— До неї треба придивитися. Маю підозру, що вона тут неспроста, але напевно сказати не можу. Скидаєтьсй на те, що вона — шпигунка Тілні. Та зіграємо партію і подивимось — чия візьме. Я буду люб'язний з нею заради тебе, а ти роби те ж саме заради мене.

Під добрим впливом дружби події розвивалися досить швидко. Не минуло й двох днів, як місіс Скелтон з надзвичайно таємничим виглядом, ніби про щось вельми важливе і старанно приховуване, повідомила, що в готель ненадовго приїжджає її приятелька, дуже мила дівчина з поважної, багатої сім'ї, уродженка Заходу, якась Імоджін Керл, не багато, не мало — дочка відомого в Цінціннаті багача Брейтона Керла. Як розповіла місіс Скелтон, вона познайомилася з батьками цієї дівчини там же, в Цінціннаті, п'ятнадцять років тому. Імо-джін — її улюбленица. Тепер дівчина гостює в маєтку Флетчерів у Грей Ков, на Протоці, але місіс Скелтон умовила батьків Імоджін, і вони дозволили дівчині приїхати до неї в "Тритон". їй лише двадцять років, і віднині місіс Скелтон буде її незмінною і вірною покровителькою. Певна річ, усі присутні схвалюють її намір. А якби вони були люб'язними, — при цих словах місіс Скелтон окинула їх усіх бистрим поглядом, — вони допомогли б їй розважати гостю. Це було б прекрасної А яка чудова дівчина: розумниця, красуня, і добре Танцює, і грає на роялі, і те, і се — одне слово, все це було Занадто хороше, щрб бути правдою. Але головне, вона дуже гарна — пишні каштанові коси, карі, очі, чудесна шкіра...

Блаунт і Грегорі вислухали все це, навіть оком не змигнувши, але згодом, коли вони зустрілися на великій веранді, що виходила до моря, Блаунт сказав:

— Ну як?

— На мою думку, це вона і є. А ця здорово розмальовує. Все-таки, знаєш, цікаво, а що, як вона й справді така довершеність? — І Грегорі засміявся.

Через кілька днів прекрасна незнайомка з'явилася і цілком виправдала всі обіцянки місіс Скелтон, навіть перевершила їх. Вона була гарна. Грегорі вперше побачив її, коли о сьомій годині ввійшов до просторої їдальні. Як і казала місіс СкеЛтон, вона була молода — двадцять один, не більше. Очі в неї були світлі, сіро-карі, і її волосся,

лице і руки ніби світилися. Вона здавалася простою і скромною, привітною Л веселою, досить розумною. Не можна було назвати її довершеною красунею, але на неї було приємно дивитися... дуже приємно. Вона сиділа за столом місіс Скелтон, маклери явно до неї залицялись, і Блаунтові вона теж сподобалася з першого-ж погляду.

— Ну, як тобі краля? — спитав він. — Передчуваю, що мені доведеться рятувати тебе від тебе самого. Знаєш, як ми зробимо? Ти рятуй мене, а я буду рятувати тебе. Старенька, видно, тямить, яких треба підбирати, та й Тілні теж. Отож, мій друже,, пильнуйі — І він наблизився до столу з виглядом людини, яка жадає стати жертвою чудових очей.

Грегорі мимоволі засміявся. При всій його обачності він був заінтригований, а дівчина, мов навмисне, щоб підігріти його інтерес, приділяла місіс Скелтон та її двом друзям значно більше уваги, ніж Грегорі та Блаун-. тобі. Вона поводилася зовсім невимушено чи грала в невимушеність і, здавалося, й гадки не мала, що їй призначено роль сирени, а вони, в свою чергу, ніби приймають усе за чисту монету. По обіді Блаунт весело заявив, що вона може чарувати його, скільки їй заманеться. Він до її послуг.

Але того ж вечора і наступного дня Грегорі відчув, що зачарувати намагаються саме його. Він ловив на собі ЇГ погляд, то лукавий, то соромливий, а то й лукавий і соромливий водночас, і наполегливо, навіть не без мар-нолюбства запевняв себе, що саме його вона обрала своєю жертвою. Коли він висловив свої припущення Блаунтові, той тільки засміявся.

— Не будь таким зарозумілим, — сказав він. — Ти можеш і помилятися. А втім, хотів би я бути на твоєму місці. Подивимось, чи не можу я відвернути від тебе її увагу. — І Блаунт почав не менше, ніж інші, залицятись до неї.

Одначе Грегорі не так-то легко було ввести в оману. Він пильно стежив за дівчиною, коли вона весело гомоніла про те, як проводила минулу зиму в Цінціннаті й купалася нещодавно в Бічамптоні, розповідала про майбутню мандрівку на яхті, про теніс, гольф. Вона чудово грала в теніс, і в цьому .Грегорі згодом сам переконався: щоразу, граючи з ним, вона змушувала його добре пострибати, і піт як горох котився з нього. Він намагався зрозуміти, чи не робить вона^ йому авансів, але. нічого певного не помічав. Вона рівномірно розподіляла свою прихильність; і коли в східній вітальні починалися танці, обирала спочатку одного з маклерів, а потім Блаунта.

У Блаунта, так само як і в місіс Скелтон та маклерів, була своя машина, але, незважаючи на майже повсякчасну його присутність, коли після полудня або ввечері збиралися куди-небудь їхати, хто-небудь з них запрошував Грегорі пристати до компанії. Проте він не довіряв їм і не приймав їхніх запрошень, за винятком тих випадків, коли Блаунт бував у готелі і його також запрошували,— тоді Грегорі залюбки згоджувався. Час від часу в готелі грали в віст, безик або покер, і Грегорі, як і Блаунт, коли той був тут, після наполегливих запрошень звичайно.приєднувався до картярів. Грегорі не вмів танцювати, і Імоджін дражнила його. Чому він не вчиться? Адже це така втіхаї Вона б навчила його! Часом, коли вона пропливала повз нього, кружляючи серед інших пар, він мимоволі дивився на неї захоплено, думаючи про те, яка вона граційна й життєрадісна. Блаунт помічав це й глузував, з нього, хоч йому вона теж здавалася дуже приємною і цікавою. Грегорі не раз задумувався над тим, як дивно (коли тільки це правда), що такий темний суб'єкт, як цей Тілні, міг для здійснення свого підлого заміру знайти таку чарівну дівчину. Подумати тільки, їй лише двадцять один рік, вона вродлива і, без сумніву, могла б іншими способами добиватися кращого становища в житті, а ось він змушений її підозрювати, і цілком можливо, що вона негідниця. Що ж штовхає її до цього, заради чого вона це робить?

— Друже мій, ти не знаєш цих людёй, — запевняв його Блаунт. — Вони підуть на будь-яку підлість. У політиці людей можна примусити

робити все, буквально все. Це не те, що звичайне життя або бізнес. Це політика — і в цьому все. Звучить цинічно, але так воно і є. Міркуй сам на підставі своїх розслідувань. Про що вони свідчать?

— Я розумію, але така дівчина і раптом... — патетично промовив Грегорі.

Адже кінець кінцем, наполягав він, вони не знають, приховується тут що-небудь чи це тільки здається. Може, вона сирена, а може, й ні. Можливо, обидва вони просто помилково судять про неї, як і про інших ні в чому не винних людей.

Що стосується місіс Скелтон, то їм поки що пощастило довідатись лише, що вона, як і сама казала, — володіє і з великим успіхом керує театральним агентством. Можливо, вона знала кращі часи й могла похвалитися кращими знайомствами. Іноді Грегорі почував, що зовсім розгублюється, як людина, що несподівано зіткнулася в темряві з ворогом; він відчував невпевненість і нерішучість, але вони з Блаунтом прийшли до висновку, що найкращий вихід — залишитися й почекати кінця, — що буде, те й буде. Гра була цікавою навіть і в такому вигляді, захоплюючою і новою. Вона, як казав Блаунт, розкривала глибину тієї політичної мерзоти, яку Грегорі намагався викрити і про яку раніш навіть не догадувався.

— Не відступай, — з азартом картяра повторював Блаунт. — Хто знає, що з цього вийде. Може, це дасть тобі якраз той козир, який потрібний. Спробуй привернути її на свій бік. А чому б і ні? Вона й насправді може закохатися в тебе. Тоді подивишся, що з цього вийде. З розплющеними очима ні в які сильця не потрапиш.

Згодом Грегорі погодився з цими міркуваннями. До того ж, сама ця чарівна дівчина якимсь невловимим чином почала притягати його до себе. Він не тільки ніколи не був знайомий з такою жінкою, йому навіть бачити такої не доводилося. Гра була своєрідна, незвичайна і

захоплююча. Вій почав стежити за своєю зовнішністю і сам робив несміливі спроби залицятися. Проте запис його вчинків провадився щоранку. Щовечора він повертався з міста або з Блаунтом, в його машині, або раннім поїздом. Можливість риску була майже виключена, проте — хтозна?

Незабаром, за звичаєм приморського готелю, Грегорі й Імоджін познайомилися одне з одним ближче. Грегорі чув, як вона грає та співає, і зрозумів, що це палка і навіть пристрасна натура. Як він тепер бачив, вона була більш досвідчена, ніж здавалося спочатку; іноді вона якось чудно і клично надувала губки і манливо поглядала то на того, то на цього, не виключаючи і са'мого Грегорі. Оскільки припущення про таємну атаку втратило свою новизну, Блаунт і Грегорі почали жартувати з Імоджін з цього приводу, вірніше, невиразно натякали на роль, яку вона виконує.

— Ну, як сьогодні йде ваша гра? — спитав її одного разу Блаунт на другому чи третьому тижні її перебування в готелі, підходячи до неї та Грегорі, які сиділи серед юрми на великій веранді, і дивлячись на неї значущим, глузливо-цинічним поглядом.

—^Яка гра? — Вона подивилася на нього безневинними очима.

— Така, коли розставляють пастку й ловлять намічену жертву. Хіба не цим займаються всі гарненькі молоді жінки?

— Ви натякаєте на мене? — спитала вона гоноровито, з виглядом ображеної цнотливості. — Хай буде вам відомо, що мені нема чого ловити будь-кого в пастку, "а жонатого чоловіка тим більше.

її зуби блиснули в недобрій усмішці.

Грегорі і Блаунт пильно стежили за нею.

— Ну, певне. Вже кого-кого, тільки— не жонатого. Власне кажучи, я мав на увазі не вас особисто; взагалі... життя, знаєте, — гра.

— Авжеж, звичайно, — премило відповіла вона.— Адже я теж жартую.

Грегорі і Блаунт засміялися.

— Дивись-но, викрутилась і оком не змигнула, — зауважив згодом Блаунт, і Грегорі змушений був погодитися з ним.

Іншим разом з таким натяком спробував виступити Грегорі. Імоджін підійшла до них, виконавши кілька пасажів на піаніно, за яким вона сиділа, як йому здалося, з кокетливою і гордовитою грацією... на кого тільки розрахованою? Зі свого місця він міг бачити її і почував, що вона це знає.

— Скільки зусиль, і все марно, — ніби між іншим, натякнув він.

— Що таке"? Не зовсім розумію, — і вона запитливо подивилась на нього.

— Не розумієте? — посміхнувся він. — У мене звичка говорити криптограмами. Я завжди так розмовляю. Це всього-на-всього веселий натяк на темні обставини.

Не зважайте. Ви однаково не зрозумієте, раз ви не знаєте того, що знаю я.

— В такому разі, що ж ви знаєте таке, чого я не знаю? — спитала вона.

— Поки що нічого певного. Так, деякі міркування. Не звертайте уваги.

— Далебі, ви дуже чудні обидва — і ви, і містер Блаунт. Ви завжди говорите якісь незрозумілі речі, а потім заявляєте, що вони нічого не означають. А що таке криптограма?

Грегорі, все ще посміюючись з неї, пояснив.

— А знаєте, ви людина особливого типу. Я весь час з великим інтересом спостерігаю вас.

— Серйозно? — Вона трохи підняла брови і широко розкрила очі. — Це цікаво. Ну і як, на вашу думку, до якого типу я належу?

— Ще точно не знаю. Але якщо ви належите саме

до того типу, який я маю на увазі, то ви дуже вправні. В такому разі мені довелося б віддати вам пальму першості. 1

— Далебі, ви мене вражаєте, — серйозно сказала вона. — Ні, справді. Я зовсім не розумію вас. Про що ви кажете? Коли ви щось під цим розумієте, то я хотіла б, щоб ви висловились прямо, а коли ні, краще б зовсім не казали.

Грегорі здивувався. В її голосі прозвучав виклик.

— Прошу вас, не сердьтеся, добре?—сказав він, трохи збентежений. — Я просто жартую та й годі.

Вона підвелася й пішла, а він почав ходити туди й сюди по веранді, виглядаючи Блаунта. Знайшовши його, Грегорі поділився з ним своїми враженнями.

— Що ж, може, ми й помиляємось. Хтозна. Дай їй розійтися. Незабаром що*небудь та проясниться.

А далі Грегорі стало здаватися, що місіс Скелтон і ще дехто непомітно допомагають Імоджін, але чого вони всі добиваються і яка їх мета, йому було не зовсім ясно. Він аж ніяк не був схильний лестити собі і, проте, часом мимоволі думав, що став об'єктом якихось таємних інтриг. Незважаючи на те, що трапилось між ними, Імо-джін, як і раніш, трималася з ним по-дружньому і, як видно, не тільки не уникала його, але намагалася увесь час бути в полі його зору.

До готелю прибув і десь у ньому оселився самозадо-

волений, вифранченйй, верткий, невеликого зросту єврей; він снував туди й сюди і, здавалося, не мав ніякого відношення ні до місіс Скелтон, ні до її друзів. Та якось, гуляючи серед піщаних дюн, що обрамлювали затоку, Грегорі побачив Імоджін і верткого, як мураха, єврея, вони вдвох ішли берегом. Його це так вразило, що з подиву він зупинився. Першою його думкою було'підійти ближче і остаточно переконатися, але вони поволі йшли в його бік; він побачив, що помилки бути не могло, і поспішно пішов геть. Блаунту було негайно розказано цю таємницю, і за обідом, побачивши, як верткий чоловічок ввійшов і вмостився за далеким столиком, він, ніби нічого не трапилось, спитав:

— Здається, приїжджий?

Місіс Скелтон, Імоджін і один з маклерів, що був при цьому, оглянули незнайомого допитливим поглядом, а потім байдуже відвернулися.

— Не маю йі найменшого уявлення, — озвався маклер. — Не зустрічав раніше. Ставлю тисячу доларів, що він по галантерейній лінії.

— Хто б він не був, скидається на те, що він багатий, — просто зауважила Імоджін;

— Він приїхав, здається, в четвер. На мою думку, він нічого особливого собою не являє, — сухо додала місіс Скелтон, і до цієї теми більше не поверталися.

Грегорі так і поривало тут-таки викрити брехню Імо-джін та її друзів, але він вирішив зачекати й уважніше придивитись до дівчини. Все це, безперечно, ставало цікавим. Коли вони пішли на таку брехню, то вже певне, тут щось є. Виходить, усе ж таки, що вона дурисвітка, хоч така ось чарівна. Молода красуня, місіс Скелтон та їхні друзі ще більш заінтригували його.

А далі з'явилося таємниче блакитне гоночне авто, "гончак", як згодом почав називати його Грегорі, величезна, неповоротка і скажено швидка машина, багато і навіть розкішно обладнана, в якої було зовсім особливе звучання мотора. В його стукоті чулася металева нота, і вона далеко лунала в чистому повітрі над прибережними дюнами. Як Грегорі згодом почув від місіс Скелтон, машина належала одному з чотирьох юних щасливчиків, що проводили літній час у сусідньому готелі, за милю на захід від "Тритона". Власник машини, якийсь Касл-мен, син і спадкоємець дуже багатих батьків, був приятелем місіс Скелтон, — у них були якісь спільні справи в місті. Молодики прибули, пояснила вона, слідом за" Імоджін, щоб допомогти розважати її, і вони завжди приїжджають цією машиною. Каслмен і його друзі, вилощені, одягнені за останньою модою, грали в теніс і бридж і були в курсі всіх естрадних, танцювальних та спиртних новинок. Усі вони, в усякому разі троє з них, вельми спритні й меткі, були не від того, щоб позалицятися до Імоджін, але місіс Скелтон незабаром довірчо повідомила Грегорі, що вона не має наміру підтримувати це. Батькам Імоджін це може не сподобатись. Інша річ Грегорі та Блаунт — такі солідні і зразково скромні люди І

З того часу місіс Скелтон почала робити майже щоденні прогулянки то в машині Каслмена, то в своїй власній і брала з собою Грегорі, коли він давав згоду, й Імо-джін. Однак Блаунт з самого початку категорично заявив, що він проти цього.

— Кажу тобі, не залишайся з нею сам на сам чи разом з її приятелями ніде, крім цієї веранди. Вони хочуть піймати тебе в пастку, але переконалися, що це не так просто, от і починають діяти щосили. Та вони незабаром так чи інакше виявлять себе, — це. цілком ясно. Вони хочуть мене здихатися, а ти не допускай цього або знайди кого-небудь замість мене. А то й незчуєшся, як ускочиш. Отак і ловлять людей. Бери мене з собою, або хай вони користуються моєю машиною, а ти захопи кого-небудь ще. Тоді хоча б до якоїсь міри ти будеш господарем становища.

Грегорі запевнив Блаунта, що не бажає, щоб замість нього був хто інший, і тому надалі приймав запрошення лише в тому разі, коли серед запрошених був Блаунт, хоч Грегорі й бачив, що іншим це не подобалось.

Не можна сказати, щоб Імоджін була проти, але місіс Скелтон завжди висловлювала незадоволення: "Що ж ми чекатимем на нього?" або "Невже без нього ніяк не можна обійтись?"

Тоді Грегорі пояснював, що Блаунт — йосо близький і давній друг. По суті, вони відпочивають разом. Блаун-тові зараз нічого робити... Вони, здавалось, розуміли все це в найкращому значенні, а Блаунт тільки й чекав нагоди, щоб запропонувати їм поїхати всім разом у його машині.

Але що частіше бували такі "нагоди", то частіше місіс Скелтон вдавалася до невинних хитрощів, пропонуючи несподівані прогулянки. Приємно пройтися сосновим лісом та піщаними горбами до сусіднього готелю, де є чарівна альтанка, і цю прогулянку їй хотілося зробити саме з Грегорі. Але досить було йому згодитися, як зараз же з'являлася Імоджін, і, певна річ, ЇЇ не можна було не запросити. Тоді місіс Скелтон раптом згадувала, що вона забула парасолю, сумку чи носову хустину, і негайно йшла собі геть, залишаючи Імоджін і Грегорі прогулюватися вдвох. Але Грегорі ніколи не вирушав на прогулянку, не дочекавшись повернення місіс Скелтон. Так просто його не заманиш у пастку.

На цей час Грегорі й Імоджін, незважаючи на атмосферу непевності та підозрінь, близько здружилися. Він бачив, що подобається їй. Вона дивилася на нього, трохи округлюючи очі, і часом ніздрі її ледь здригалися,— що б це могло означати? Сидячи з ним поруч у машині чи де інде, вона кокетливо й лагідно присувалась до нього. Останнім часом вона намагалася вчити його танцювати і лаяла, вдаючись до таких милих висловів, як: "От неслухняний хлопчисько", або "Ах, ви роззява!" (коли він одного разу щось упустив), або "Який ви великий і незграбний — і який дужий. Вас не повернеш".

А він дивився на неї і думав, що хоч вона й інтриганка, але дуже вродлива і така граційна та гожа! Який чудовий колір обличчя, не раз казав він сам до себе. Яке пишне і шовковисте волосся! І погляд її сіро-карих очей, такий строгий і разом з тим привітний, коли вона дивиться на нього. Ніс у неї такий маленький і рівний, рот різко окреслений, як у англійки, губи повні і верхня посередині трошечки нависає над нижньою. А як вона глянула на нього, коли вони залишились самі! Він аж збентежився.

Але що ж робив у ці критичні дні "блакитний гончак"? Якось увечері місіс Скелтон запропонувала Грегорі проїхатися до Бейсайда, миль за двадцять п'ять; Блаунт супроводжував їх. Не проїхали вони й десяти миль, — так здалося Грегорі, — як до його слуху долинуло гудіння незвичайно потужного мотора. Вонр нагадувало далеке дзижчання бджоли або шершня, закритого склом. Щось у ньому було люте, дике. Грегорі миттю згадав цей звук і впізнав величезну блакитну машину молодого Каслмена. "Що це означає?—питав він себе. — Досить нам куди-небудь поїхати, як цей звук починає переслідувати нас". І без будь-якої прихованої думки він звернувся до Імоджін.

— А це ж машина Каслмена, чуєте? '

— Справді, схоже! Цікаво, чи так це, — наче й не було нічого, промовила вона.

Того дня більше не було приводу задумуватись над цим, але іншим разом, коли вони далеко від'їхали від готелю, той самий звук мотора пролунав зовсім близько з сусіднього шляху і проминув їх. Якось раз незмінні пасажири блакитної машини з'явилися в тому самому готелі, в якому зупинилися він, Блаунт, Імоджін і місіс Скелтон.

Потім, якось зненацька, йому відкрився справжній зміст усього цього. Він раптом згадав, що кожного разу, коли він чув звучання мотора, це звучання супроводжувалось появою машини Каслмена біля придорожнього готелю або ресторану, де він був у одній компанії з Імоджін та Блаунтом. І неодмінно вслід за тим з'являлася та ж сама компанія молодиків ("веселих гонщиків", як вони себе називали), які пояснювали такі зустрічі щасливою випадковістю. Він згадав (і цю обставину підтвердив пильний Блаунт), що коли мотора не було чути і звичайна компанія не з'являлася, то, тільки вони прибували до місця призначення, місіс Скелтон або Імо-джін відразу йшли до жіночої кімнати, і незабаром здаля доносилося скажене виття машини і з'являлися "веселі гонщики". Але з якою метою? Щоб знайти привід скомпрометувати його?

Якось увечері, в готелі, після того як місіс Скелтон за своїм звичаєм ненадовго залишила їх, Грегорі сидів біля поручнів балкона й дивився вниз на тихий сосновий гай, і рацтом йому здалося, що він чує машину, величезну люту тварину, яка, заливаючись гавканням, немов гончак, що натрапив на слід, наближається здалеку. В звучанні мотора в нічній тиші було щось невимовно чудне, моторошне, що й справляло таке враження. А через кілька хвилин з'явилася машина, і чотири приятелі ввалилися в готель з безтурботним і нахабним виглядом; побачивши Грегорі, вони вдали, ніби здивовані. Грегорі відчув холод і дрож в усьому тілі. Яка це підступність, який жах, коли отак переслідують людину! Як погрузли в багні політичних махінацій, як гарячково чіпляються за владу над збудораженими мільйонами міських мешканців ці люди, Тілні та його друзі, коли вони визнали за необхідне обплутувати такою сіткою інтриг якусь одну людину, що намагається викрити їх! їхні злочини! Грабування й шахрайство! Як добре він знає деякі їх злочинні

справи — і який близький він до того, щоб довести це і прогнати їх геть з високих постів, далі від державної казни, від благ і шани!

Ось чому він становить для ній*х такий інтерес, він — незалежний журналіст, який на свій страх і риск провадить розслідування. Еге ж, скільки тут підлості, чорних таємниць і підступності. Що вони замишляють, ці дві усміхнені жінки і ці четверо випещених головорізів, рожевощоких, з чемними манерами? Чого їм від нього треба? Чим усе це скінчиться?

Коли місіс Скелтон, Імоджін, Блаунт і він збиралися їхати назад, а Каслмен і його друзі сідали в свою машину, з'явилася третя компанія, до того не відома ні Блаунтові, ні Грегорі; приїжджі зав'язали розмову з обома жінками і кінець кінцем умовили їх пересісти до них в авто. Місіс Скелтон попросила пробачення, стала пояснювати, що це її давні друзі, з якими вона давно не бачилась, і що згодом усі вони зустрінуться в готелі за бриджем. Блаунт і Грегорі, залишившись самі, вирішили до найближчого роздоріжжя їхати путівцем, щоб першими бути вдома. Новий хід заінтригував їх, однак вони в ту хвилину не могли розгадати його. Коли вони проїжджали ділянку шляху, дуже затінену деревами, їх раптом осліпили вогні машини, що мчала назустріч на повній швидкості; і хоч Блаунтові пощастило напрочуд швидко і спритно звернути вбік до краю дороги, все ж зустрічна машина проскочила на дивовижній швидкості так близько, що зачепила їх ліве заднє колесо.

— Машина Каслмена, — тихо промовив Блаунт, коли вона минула їх. — Я бачив його. Проскочили за дюйм від нас!

— Подумай тільки! — обурено вигукнув Грегорі. — Цікаво знати, чи повернуться вони подивитися на плоди своїх зусиль?

І в цю ж мить вони почули, що величезна машина повертається.

— А справа, виходить, серйозна. Не подобається

мені це діло, — прошепотів Блаунт. — Ця машина рознесла б нас на шматки, а на ній навіть знаку не залишилося б. Ось вони. Дивись, не лови гав. Ще добре, що ми озброєні. Револьвер при тобі?

Молодчики наближалися, ніби-нічого не трапилось.

— Хелло! Нічого не сталося? — ще здаля гукнули вони. — Просимо пробачити, — і далі, наче вони щойно пізнали, хто перед ними: — Дивись-но, та це ж Грегорі з Блаунтом! Ну, друз^, дуже жалкуємо! Нещасний випадок, запевняємо вас. Керування не в порядку.

Грегорі і Блаунт заздалегідь вирішили не відступати і в разі нового віроломства відповісти кулями. Напруження трохи розрядилося, коли прибула третя машина, в якій сиділо четверо чоловіків середніх років; побачивши в лісі групу людей і велику машину, що стояла поблизу, вони зупинилися, щоб довідатися, в чім річ. Грегорі, не втративши самовладання, затримав цих подорожніх.

— Чи не можете *ви зачекати, поки не поїде ця машина? — шепнув він до того з них, що помагав Блаун-тові витягати ' на дорогу його авто. — Мені здається, вони умисне намагалися розчавити нас, але напевно сказати не можу; в усякому разі, нам не хотілося б залишатися з ними на самоті.

Зміркувавши, що становище змінилося і що новоприбулі не збираються їхати, Каслмен та його приятелі просили вибачення і виявили готовність надати допомогу. Вони, бачте, забули дещо в готелі й вирішили вернутися. Під'їжджаючи сюди, вони помітили вогні Блаун-тового авто і спробували* зупинитися, але щось сталося з керуванням. Хотіли звернути вбік, але не могли і мало не розбили свою машину. Є пошкодження? Вони охоче за все заплатять. Блаунт запевнив, що пошкоджень нема; він і Грегорі приймали вибачення з очевидною щирістю, але від допомоги категорично відмовлялись. Коли "веселі

гонщики" поїхали, Блаунт і Грегорі, під охороною незнайомих, добрались до готелю, який уже огорнула темрява і тиша.

Дивна річ,) не раз казав сам собі Грегорі, велике місто і все обплутане сіткою отаких злочинних інтриг... його намагались спокійнісінько вбити, і хто ж — молода дівчина й молоді хлопці, яким ледве перейшло за двадцять, і неможливо викрити їх. Сам він цілковито

переконаний, що на його життя вже двічі готувався замах і були спроби вчинити його, і проте йому несила що-небудь довести, ні до чого не причепишся, він навіть не насмілився кинути їм обвинувачення! А Імоджін, ця весела і вродлива дівчина, вдає, що закохана в нього... він майже вірить їй... і разом з тим переконаний, що вона так чи інакше причетна до змови. Чи не божеволіє він часом? ;

Він був за те, щоб виїхати звідси негайно, бо почував, що має справу з бандою вбивць, які хочуть знищити його під виглядом нещасного випадку, якщо не вдасться зганьбити його за допомогою хитрощів та інтриг; але Блаунт дотримувався іншої думки. Він вважав, що час для від'їзду непідхожий. Кінець кінцем усі переваги поки що на їхньому боці. До того ж, Блаунт був переконаний, що ця дівчина — занадто слабка зброя в руках її спільників, вона не належить до числа досвідчених змовників. Він сказав, що прийшов до цього висновку на підставі деяких відомостей про неї, які поки що пощастило дістати. Один час вона була особистим секретарем добре відомого банкіра, який був зв'язаний з Тілні спільними інтересами в Пеньянку; справа закінчилась тим, що банкіра притягли до суду, але він встиг зникнути. Не виключено, що збереглися якісь папери, які вона підписала, як довірений секретар чи казначей, і через те й стала жертвою Тілні чи кого-небудь з його політичних друзів. Блаунт тепер ладен був при потребі допомогти Грегорі дістати грошей для .його розслідувань. Треба захистити місто від таких людей, як Тілні; при цьому Блаунт вважав, що Імоджін м'яка й податлива і Грегорі міг би перетягти її на свій бік.

— Не відступай, — наполягав він, — іди до кінця. Справа досить серйозна, я розумію, але не забувай, де б ти не був, твоє становище не покращає, а тут принаймні ми знаємо, з ким маємо справу. Тепер вони вже зрозуміли, що ми беремо над ними верх. Повинні зрозуміти. Вони нервуються, от і все, а час минає. Можна було б викликати сюди твою дружину, але це не допоможе. Крім того, якщо ти зумієш скористатися з обставин, ти можеш перетягти цю дівчину на свій бік. Хоч би там що вона робила, мені здається, ти їй подобаєшся. — Грегорі фиркнув. — Чи при бажанні можеш сподобатися, а тоді в тебе буде можливість через неї вивідати весь їх замисел. Хіба ти не помічаєш, як вона весь час поглядає на тебе! І не забувай, що кожен день наближає тебе до виборів, а тим часом ти тримаєш справу в своїх руках, не даючи їм довести її до згубного кінця. Якщо найближчим часом їм не пощастить нічого добитися, то не встигне Тілні. винайти що-небудь новеньке, як на нього зваляться вибори, а тоді вже буде пізно. Розумієш?

Грегорі погодився трохи зачекати з рішенням, але він почував, що нерви його дещо розладналися. Він ставав дразливим і сердитим і чим більше думав про це, тим гірше себе почував. Спробуйте-но бути люб'язним з .людьми, убивцями в душі, які намагаються вас зни-щитиі

Але коли наступного ранку за сніданком він побачив Імоджін, — гарненьку, привітну, з виразом тієї внутрішньої уваги, що останнім часом усе частіш світилася в її погляді, — його мимохіть потягло до неї, хоч він робив усе можливе, щоб не виявити цього.

— Чому ж ви вчора ввечері не прийшли до нас грати в карти? — спитала вона. — Ми чекали, чекали вас.

— Хіба ви не чули про недавній "нещасний випадок"? — .спитав він, роблячи наголос на останніх словах і дивлячись глузливо і з викликом.

— Ні. Що за нещасний випадок?

Здавалось, вона нічого не знала про те, що сталося.

— Звичайно, ви не знаєте, що після того як ви вчора поїхали, Каслменова машина мало не розчавила нас.

— Не може бути! — вигукнула вона зі щирим подивом. — Де?

— В лісі за Бєллпойнтом, як тільки ви залишили нас. ^Вам обом просто пощастило, ви поїхали якраз вчасно.—

Він усміхнувся і розповів стисло всю історію, зробивши кілька іронічних зауважень щодо керування, яке було несправним.

Розповідаючи, він пильно стежив за нею, а вона дивилась на нього з виразом чи то болю, чи то страху. Ні, її погляд не виявляв інтересу і співчуття до замислів її друзів чи хазяїв, якщо вони справді були її хазяями. її подив був таким щирим, зворушливим, переконливим, що обеззброїв його. Він не міг примусити себе повірити, що вона причетна й до цього. Як казав Блаунт, вона най-скоріше була саме знаряддям у чужих руках. Мабуть, вона сама була безпорадна або не знала, до яких меж можуть дійти її підступні друзі. Очі її дивилися тривожно, сумно. Вона здавалася, як ніколи раніш, кволою, розгубленою, і це, не збільшивши його пошани до неї, пом'якшило його ворожість. Він відчув, що тепер_міг би навіть захопитися нею. Разом з тим-він подумав: її можна привабити настільки, що вона буде йому допомагати. Він має на неї вплив, а це вже дещо важить. Він змалював подію детально, з усією жвавістю, на яку був здатний, даючи їй відчути, що він і Блаунт були на волосинку від смерті. їй, як видно, стало погано, і вона незабаром вийшла з-за столу. Грегорі подбав про те, щоб було цілком ясно, що незнайомі, які зустріли їх у лісі, знають усі подробиці пригоди і запропонували свої послуги як свідки в разі, якщо це буде потрібно.

— Але ми не збираємось нічого починати, — весело сказав він, — принаймні зараз.

Саме при цих словах вона дуже-зблідла, змінилась на виду і вийшла з кімнати.

Чи то завдяки цій розмові, чи самій події, чи обставинам, з нею пов'язаним, про які Грегорі нічого не. було відомо, тільки діяльність його супротивників ніби ущухла. "Блакитний гончак" більше не вдирався в їхнє життя.

Місіс Скелтон викликали на кілька днів до міста в справах, а вслід за нею і містера Даймондберга, того самого, "що по галантерейній лінії", як називав його Блаунт. За ввесь час свого перебування в готелі містер Даймондберг ні разу в присутності інших не підійшов до них. Місіс Скелтон невдовзі повернулася, як завжди, весела й життєрадісна, а тим часом Імоджін постаралася здружитися з Грегорі, і це обіцяло деякі зміни. Вона поводилася значно вільніше, безпосередніше і привітніше, ніж раніш. Вона проводила з ним більше часу, усміхалася, жартувала і все ж, як здавалося йому, була чимсь заклопотана. Внаслідок розмови, що відбулася другого ранку після пригоди, Грегорі почував себе тепер більш невимушено, більше довіряв Імоджін і сподівався, що, можливо, в недалекому майбутньому зможе поговорити з нею відверто й заручитись її підтримкою.

Наступного дня по від'їзді місіс Скелтон Грегорі й Імоджін провели рЪзом дві години підряд, і це дало їм змогу краще зрозуміти одне одного. Почалось це після

другого сніданку, коли Грегорі затримався, щоб проглянути деякі звіти. Вона підійшла і стала біля нього.

— Що ви робите? — спитала вона.

— Звіряю деякі дані, — загадково відповів він,'з усмішкою глянувши на неї. — Сідайте.

Вони розговорилися, спочатку про місцевий тенісний матч, а потім торкнулися роботи Грегорі, про яку він розповів коротко, зауваживши, що Імоджін, як видно, все це знає, в усякому разі, повинна знати.

— Чому про все, що стосується вас, ви говорите зі мною в такому тоні? — спитала вона його по короткій паузі. — Ви говорите так дивно, наче про ваші справи я знаю щось таке, чого мені не слід знати.

— А хіба це не так? — спитав він, похмуро дивлячись на неї.

— От і знову! Що ви хочете цим сказати?

— Ви справді потребуєте моїх пояснень? — почав він різко і глузливо. — Наче ви самі не знаєте! Можна подумати, що ви навіть і не чули, наприклад, про Юніон-банк? Або про містера Суейна, його президента? Чи про містера Тілні, чи про містера Мірсе, касира?

При згадці цих імен, так само як і при згадці пригоди з автомобілем, в її очах щось мигнуло, як в об'єктиві фотоапарата в ту мить, коли клацає затвор, тільки цього разу вона не виявила ніяких ознак розгубленості чи хоча б збентеження. Вона здавалася зовсім спокійною і врівноваженою, лише на щоках з'явився ледве помітний рум'янець. Вона трошки розкрила рот і зобразила подобу усмішки.

— Юніон-банк? Містер Суейн? Містер Тілні? Про що ви говорите? — вперто сказала вона. — Хто такий містер Суейн і що це за Юніон-банк?

— Слухайте, міс Керл, — сказав він повчально й сердито, — якщо ви хочете, щоб я надалі зберіг до вас трохи пошани, перестаньте брехати. Ви дуже добре знаєте, що я маю на увазі. Ви прекрасно знаєте, хто такий містер Суейн і чому він виїхав з Істріджа. Ви також знаєте містера Даймондберга, хоч ви й казали протилежне — і якраз після того, як гуляли з ним по дюнах три тижні тому, я бачив вас. Ви, мабуть, уже забули про це?

При цих словах вона ледь помітно здригнулася. Уся її байдужість зникла,, очі витріщились, а щоки і шия в неї густо почервоніли, На мить якась жорстокість з'явй-лася в її обличчі, але відразу змінилася виразом безсилля і збентеження. Здавалось, вона була дуже розгублена і майже ладна визнати свою провину.

— Ах, містер Грегорі, — кволо заговорила вона благальним голосом, — ну що ви говорите! Повірте, я не маю ані найменшого уявлення про те, що ви хочете сказати, і прошу вас, не розмовляйте зі мною в такому грубому тоні. На мою думку, ви самі не знаєте, що говорите, і, в усякому разі, нічого не знаєте про мене. Очевидно, ви мене сплутали з кимсь і *з чимсь, чого я зовсім не знаю. — Вона зробила порух, наче зібралася йти.

— Одну хвилинку, — різко промовив він, — не кваптеся йти і вислухайте мене. Ви знаєте, хто я такий і що саме я роблю. На свій страх і риск я організував агентство і веду розслідування, щоб припинити панування в нашому місті політичної шайки, і в мене є сила доказів, які цієї осені можуть завдати містерові Тілні, мерові та ще декому багато неприємностей; води знають про це, і цим пояснюється ваша присутність тут. Містер Тілні зв'язаний з мером і був нерозлучним другом вашого друга Джека Суейна. Даймондберг і місіс Скелтон тепер працюють на нього так само, як і ви. Ви думаєте, я не знаю, що Каслмен і його приятелі орудують разом з вами і з місіс Скелтон, з Даймондбергом і з вашими "маклерами", і що цими днями Каслмен намагався налетіти на нашу машину і вбити мене, і що весь час, поки я тут, за мною стежать і шпигують; адже це так, і я знаю це і дітрохи не помиляюсь, в тому числі й щодо вас, — і він злобно подивився на неї.

— Ні, стривайте, — знову поспішно заговорив він, коли вона відкрила рот і спробувала щось сказати.— Я не вважаю вас за таку підступну і страшну, як про вас можна подумати, а то я не розмовляв би з вами; вся ваша поведінка свідчить про інше. Ви виявляли стільки співчуття і дружньої уваги, що іноді мені здавалося, може, ви не знаєте до пуття, що відбувається. Та тепер я бачу, що ви все знаєте. Ваша поведінка за сніданком того ранку викликала в мене думку, що, можливо, ви не така

лукава, як здаєтесь. Та тепер я бачу, що ви ввесь*час обманювали мене, як я й гадав, тільки повинен вам сказати, до цієї хвилини мені не хотілося цьому вірити. А втім, це не перший випадок,, коли в такий спосіб намагаїоться обплутати %‘юдину. Це старий політичний трюк, і ви можете проробити його ще раз, та тільки не зі мною, в усякому разі, я подбаю, щоб вам це не вдалося. Справа ясна, ви, панове люб'язні, ладні вбити мене так само спокійно, як Тілні три роки тому прикінчив Крозерса, як він ладен прикінчити мене і кожного, хто стоїть На його шляху, однаково, чоловіка чи жінку, але я ще не попався йому до лап і не попадусь. Можете переказати йому це від мого імені. Він шахрай. Він командує бандою шахраїв — мером і всіма його спільниками, — і якщо ви його спільниця, а я знаю, що це так, і знаю, що ви робите, значить, і ви шахрайка.

— Ой, замовкніть! — вигукнула вона. — Прошу вас! Це такий жах! Подумати тільки, як ви зі мною розмовляєте!

Проте вона не поривалася піти.

— Але це не все, міс Керл, якщо це ваше справжнє ім'я, — говорив далі Грегорі; вона стиснула скроні долонями, а при останніх його словах знову здригнулася.— Я вже вам сказав, що не вважаю вас за таку погану, як це можна про вас подумати, тому я з вами оце й розмовляю. Але подивіться, що виходить: ось я, молода людина, моє життя, по суті, тільки починається, а ви намагаєтесь мене погубити. Я жив тут тихо і спокійно з дружиною і дворічним синочком, але потім малюк захворів, і дружині довелося виїхати з ним у гори, і тоді ви й місіс Скелтон, Даймондберг і Каслмен, "маклери" і всі інші, хто тут висліджує мене й шпигує за мною, з'явилися в готелі й почали мене переслідувати. Та я тепер не безпорадний. І не думайте, що я не був поінформований про вашу появу, мене остерегли. Тепер на моєму боці не менше впливових людей, ніж на боці Тілні, чи буде не менше, — і йому не вдасться вийти сухим з води так легко, як він розраховує. Але подумайте,'яку роль граєте ви в усій цій справі! Чому ви хочете погубити мене або допомогти їм у цьому? Що я вам зробив? Я можу зрозуміти, чому цього хоче Тілні.

Він думає, що я маю в своєму розпорядженні факти,' які можуть пошкодити йому, — а це так і є, — і, оскільки я не зробив ніякої публічної заяви, докази все ще перебувають у моїх руках; а отже, якщо мене прибрати з дороги або зганьбити, все піде прахоМ, і з ним нічого не трапиться, — але він дуже помиляється! Тепер так не вийде. Не може вийти. Зі мною чи. без мені; все піде своїм, звичаєм. Та річ тепер не в цьому. Два місяці тому мене повідомили, що тут ви з'явитеся, — повідомила не місіс Скелтон, а мої друзі, — і що буде зроблено замах на моє життя. (При цих словах Імоджін широко розкрила очі, явно вражена). І ось ви тур, наче за розкладом, і робите все те, що вам наказано, і, як видно, анітрошечки вас це не бентежить. А ви не задумувались над тим, що берете участь у дуже мерзенній грі?

Він втомлено подивився на неї, а Імоджін — на нього, але вона нічого не сказала і сиділа непорушно.

— Ця блакитна машина того вечора повинна була вбити мене, — говорив він далі, трохи виходячи за межі того, що йому було відомо, — все це було умовлено задовго до вашого приїзду. Я не розумію, чому ви працюєте на Тілні, але тепер я знаю, що саме цим ви займаєтесь, і ви остогидли мені, як і вся ця історія. Ви — всього-на-всього дрібний шахрай, ось ви хто, і я не хойу мати ніякого відношення ні до вас, ні до цієї історії, і не хочу більше слухати вас. Між іншим, до вашого відома, я не збираюся виїжджати звідси, і ви можете, коли хочете, повідомити про це Тілні, чи місіс Скелтон, чи хто там ще займається його справами. Я провадив повсякденний запис усіх подій, що відбулися за цей час, і в мене є свідки, і якщо зі мною тут що-небудь станеться, я звернусь до преси і розкажу все, як є. Якби у вас залишалася хоч крихта порядності, ви не займалися б такою справою, але ви просто-напросто жалюгідна дрібна дурисвітка, це вас і видало, і це все, що я хвтів вам сказати.

Він підвівся і вдав, наче йде від неї; міс Керл все ще сиділа, як видно, зовсім приголомшена; потім схопилася й закричала йому вслід:

— Містер Грегорі! Прошу вас, почекайте! Містер Грегорі, я хочу дещо сказати вам!

Він зупинився і обернувся. Вона квапливо підійшла до нього.

— Стривайте! — благально вигукнула вона. — Заждіть. Заждіть хвилину. Прошу, верніться. Я хочу поговорити з вами.

Він подивився на неї холодно і сердито, але все ж залишився.

— Ну? — спитав він.

— Ви нічого не знаєте, — виправдувалась вона, див-

лячись на нього щирим засмученим поглядом. — Я не можу вам цього сказати, тепер не можу, але коли-небудь скажу, якщо ви дозволите. Але ви мені подобаєтесь, і, повірте* я не бажаю вам лиха. Повірте! Я нічого не знаю про цю історію з автомобілем, про яку ви говорите, — запевняю вас, не знаю. Всі ці люди жахливі, огидні, і якщо вони намагаються щось отаке робити, то я цього не знаю і не хочу більш мати з ними нічого спільного, — повірте! Ой, який це жах! — і вона заломила руки. — Так, я знаю містера Даймондберга, це правда, але я не знала його до того, як приїхала сюди, знаю містера Суейна і містера Тілні. Я приїхала сюди, щоб спробувати зацікавити вас, але мені не сказали, для чого це потрібно. Мені місіс Скелтон сказала, що ви чи якісь люди, що стоять за вами, намагаються дістати компрометуючі відомості проти когось із їх друзів — проти друзів містера Тілні, мені здається, — а вони ні в чому не винні; і що ви не щасливі зі своєю дружиною, і якби яка-небудь дівчина, однаково яка, зуміла закохати вас чи просто здружитися з вами, то вона змогла б переконати вас не робити цього, розумієте? Наскільки я знаю, ніхто не збирався ні вбивати вас, ні ранити. Мені не казали, що вам хочуть завдати фізичної шкоди, — це правда, не казали. Це жах, і я про це вперше чую. Вони мені сказали тільки, що їм потрібний хто-небудь, хто міг би... стримати вас... запропонувати вам

грошей.... якщо пощастить. Я не думала, що в цьому є щось погане, бо вони багато зробили для мене в минулому — містер Тілні, місіс Скелтон і ще дехто. Але невдовзі по тому, як я побачила вас...— вона замовкла й подивилась на нього, потім одвела очі, — я перекопалася, що ви не така людина, розумієте, і... ну, одне слово, тепер усе. по-іпшому. Я не хочу робити нічого, ЩО могло б пошкодити вам. Це правда, не хочу. Я тепер просто не можу...

— Таким чином, ви визнаєте, що знайомі з містером Тілні, — похмуро, але потай тріумфуючи, зауважив Гре-горі.

— Я ж сказала вам, — відповіла Імоджін.

Вона замовкла, і Грегорі підозріливо втупив у неї погляд. Ясно було, що він їй подобається і подобається не так, як це буває при скороминучому флірті; а він... почував до неї мимовільну симпатію. Він одверто признався собі в цьому: незважаючи на її хитрощі, вона чарівна і, як видно з усього, поки що не зробила йому нічого поганого. Навіть тепер вона здавалася йому такою юною, незважаючи на свою зіпсованість і чималий життєвий досвід; і щось у її обличчі — його ніжність, м'яка лінія волосся над лобом, припухла верхня губа — ще більш зацікавило його й викликало задуму.

— Ну що ж? — спитав він, помовчавши.

— Ой, тільки не сердьтеся й не залишайте мене. Адже я вам нічого поганого не зробила, правда? Досі, в усякому разі.

— Ото ж то — досі I В цьому вся суть.

— Так, але я урочисто обіцяю, що я й не зроблю нічого такого і не збираюсь робити. Запевняю вас. Ви не вірите мені, але це правда. Даю вам слово... Чому б нам не зостатися друзями? Тепер я нічого більш не можу сказати вам про себе... тепер — ні... але коли-небудь скажу, і я

хочу, щоб ви зосталися моїм другом. Я обіцяю не робити нічого, що могло б завдати вам неприємності. Адже я нічого такого не зробила? Правда? Не зробила?

— Звідки мені знати? — сказав він різко, допитливо дивлячись на неї і разом з тим думаючи, що з її боку це просто обачлива спроба зацікавити його, наперекір його волі, і втримати біля себе. — Мені здається, ви вже чимало зробили хоча б тим, що зв'язалися з цією публікою. Почати з того, що заради вас я волочуся з ними скрізь. Якби не ви, хіба я їздив би на всі ці прогулянки? Чи цього мало? Чого ж вам іще? А чому ви не можете сказати мені зараз, хто такі ці люди і що ви про них знаєте? — зажадав він, почуваючи себе якоюсь мірою переможцем. — Мені хотілося б знати. Це могло б мені стати в пригоді, якби ви справді хотіли допомогти мені. Які в них плани, чого вони добиваються?

— Не знаю. Я не можу сказати вам більше за те, що вже сказала, запевняю вас. Якщо довідаюсь, може, коли-небудь скажу. Обіцяю вам. Тільки не зараз. Зараз не можу. Невже ви не можете мені повірити хоч настільки? Хіба ви не розумієте, що коли я так багато говорю вам, значить, ви подобаєтесь мені? Я зовсім не маю наміру шкодити вам, запевняю вас. Я багато чим завдячую цим людям, але не настільки, щоб зайти так далеко. Ви мені це вірите? — Немов від гіркої образи вона широко розкрила очі. У виразі її обличчя було щось нове, принадне, тепле. — В мене не залишилось жодної близької людини, — говорила вона далі, — нікого, хто б подобався мені. Мабуть, я сама винна в цьому, але... — голос її став солодшим від меду.

Незважаючи на всю свою обережність і глибоке переконання, що його дружина — найкраща і найбільш підхожа для нього супутниця в житті, і незважаючи на те, що, люблячи свою дитину і її дбайливу матір, він незмінно зберігав їй вірність, Грегорі, проте, був зворушений чимсь, властивим темпераментові цієї дівчини. Звідки в Тілні така влада над нею, що він може примусити її брати участь у цій ганебній справі? Подумати тільки... а яка вродлива дівчина!..

— Що ви знаєте про місіс Скелтон?—спитав він.— Хто вона принаймні? І тутешні садівники? Чого їм треба? (В готелі було три садівники, і щоразу, як Грегорі та Імоджін були вдвох, вони якось примудрялися знаходити роботу поблизу,— обставина, яка змушувала його негайно йти геть). І Даймондберг?

Щодо садівників, запевняла вона, то їй про них нічого невідомо. Чи виконують вони доручення місіс Скелтон, чи чиєсь інше—вони роблять це без її відома. З Даймонд-бергом вона познайомилася тільки в готелі і терпіти його не може. З якихось міркувань місіс Скелтон просила її вдати, ніби вона з ним не знайома. Імоджін запевняла, що місіс Скелтон з давніх часів знає її по Цінціннаті, як та й казала, а останнім часом вони зустрічалися тут, у місті. Місіс Скелтон допомагала їй знайти службу, двічі влаштовувала її на сцену. Так, один час, близько року, вона справді працювала в містера Суейна, але тільки як проста конторниця. Вона ніколи нічого не знала ні про нього самого, ні про його плани й замисли, ніколи. Грегорі спитав, як же так вийшло, що саме вона мала заманити його в пастку, якщо є такий замисел, але вона стала запевняти, нібито й поняття не мала про те, що його намагаються піймати в пастку. Вона знає лише те, що розповіла йому.

Грегорі так і не міг розібратися до кінця, чи говорить вона правду, але все це мало досить правдоподібний вигляд, та й не може ж вона ввесь час тільки брехати. Здавалося, вона для цього занадто відверта й доброзичлива. В тому, як вона міркувала-і як поводилась, прозирало ніжне й палке почуття. В майбутньому, запевняла вона, він дізнається про все, якщо забажає, але не зараз — тільки не зараз.. Потім вона спитала його про дружину, де вона й коли повернеться.

— Ви дуже її кохаєте? — наївно поцікавилась вона на закінчення.

— Звичайно, кохаю. Чому ви питаєте? В мене є синок, йому два роки, і я його просто-таки дуже люблю.

Вона подивилась на нього замислено, трохи збентежено чи з недовірою, як йому здалося.

Вони закінчили на тому, що зостануться такими ж друзями, якими були до цього. Він признався їй, що вона йому подобається, та все ж він не довіряє їй,— в усякому разі, поки що. Все повинно йти, як і раніш, але з однією умовою: віднині, хоч би що з ним сталося, вона не буде до того причетна. Вона одверто сказала йому, що неспроможна контролювати дії решти компанії. Вони самі собі хазяї, і до деякої міри вона повинна їм підкорятися, але по змозі буде його оберігати. Ні, вона не думає, що вони розраховують ще довго переслідувати його. Що ж до неї, то хай він виїжджає, якщо вважає за потрібне. Вона може зустрічатися з ним і в іншому місті, якщо він захоче. Вона не впевнена, що його від'їзд як-небудь вплине на замисли його ворогів. Так чи інакше, якщо він виїде, вона не вирушить услід за ним, хіба' що він сам цього забажає,— і тоді вона буде дуже рада. Але можливо, що й тут більш нічого не трапиться. Якщо вона що-небудь почує, то його повідомить або спробує повідомити своєчасно. Але тепер вона нічого не може сказати йому. Можливо, що трохи згодом, як тільки їй пощастить вибратися звідси... Є речі, які від неї не залежать... Вона висловлювалась вельми загадково й таємниче, і він лише зрозумів, що вона потрапила в скрутне становище, з якого не так уже й легко виплутатись.

— Кінець кінцем я не дуже на неї розраховував би,— розміркував Блаунт, коли Грегорі про все розповів йому.— Дивись пильно, ось моя порада. Ні в якому разі не ризикуй заради неї своєю репутацією. Хтозна, може, вона знову бреше. Хто зшахраював раз, той шахраєм і залишиться.—Така була його філософія.

Місіс Скелтон повернулася на третій день після його тривалої розмови з Імоджін, і, незважаючи нате, що вони, здавалось би, зблизилися, як ніколи раніш, уклавши дружній напівоборонний пакт, .він усе ж відчував зраду.* Він

сам не розумів чому. Вона поводилась з ним по-дружньому; трималася просто, безпосередньо, була весела й навіть запобіглива... і проте... в чім тут річ? То він .думав, що вона, можливо, мимовільна жертва, яка потрапила під вплив місіс Скелтон чи кого іншого, то що вона цілком безпринципна політична авантюристка. Хоч вона й намагалася, як він казав, "бути на висоті", але він натрапляв на неї за таких чудних обставин, що, незважаючи на все сказане йому в минулому й говорене тепер, починав відчувати сумнів, чи не намагається вона, як і раніш, скомпрометувати його. Хоч який він був далекий від того, щоб стати на слизький шлях, усе ж їхні взаємини починали набувати чарівливості гри, в основі якої лежав непереможний потяг статей.

Так, одного разу пізно вночі, після гри в карти, він вийшов на маленьку веранду, що прикрашала куток зали і прилягала до його кімнати,— з веранди відкривався розкішний краєвид на море,— і тут побачив Імоджін, вона була сама, в прозорій сукні, весела, привітна. Тепер, коли вони стали друзями і між ними відбулася та розмова, щось у її поведінці немов запрошувало його встановити з нею ближчі взаємини, без риску для себе. Вона ладна убезпечити його від усього, все взяти на себе. Разом з тим він буде далекий, дуже далекий від того, щоб здатися. Не раз він запевняв її, що не хоче мати з нею ніяких романтичних стосунків, і, проте, ось вона біля його дверей. І хоч у цьому, може, і не було нічого особливо тривожного, як він казав собі згодом, все ж, оскільки він попереджав її, скидалося на те, що вона намагалася переконати його, приспати його пильність. Звичайно, кожен мешканець готелю міг зробити те саме (її кімната була десь поблизу), але правило номер перший, яке встановив Блаунт і яке досі виконував Грегорі, говорило: ніколи, пі за яких обставин, що можуть бути неправильно витлумачені, не залишатися з нею віч-на-віч. До того ж, ідучи від неї,— а Грегорі зараз лее пішов, невимушено й жартівливо попросивши в неї пробачення,— він помітив двох чоловіків, які з'явилися з-за рогу сусіднього коридора, і один з них, побачивши його, сказав другому: "Мабуть, нам в інший бік, Джім". Цілком молеливо, що й у цьому не було нічого особливого. Всякі двоє людей могли випадково зайти до зали, на

наріжній веранді якої сиділа дівчина в вельми прозорому вбранні, але все ж...

• Те ж саме траплялося щоразу, коли Він вечорами прогулювався за огорожею або вздовж дамби, слухаючи, як морська хвиля гучно б'є в її стіну, і думаючи про чари ночі, про красу готелю і про мерзоту політики.

Він помічав, що, коли поблизу були сторонні, Імоджін завжди опинялася біля нього, а коли, як думалось, вони й справді могли бути вдвох і самі, її не було. Якось увечері Буллен, один з маклерів і, як видно, не з гірших серед своєї братії, вийшовши з місіс Скелтон та Імоджін на прогулянку й побачивши Грегорі, завів з ним розмову, а потім пішов, залишивши Імоджін на його опікування. Не бажаючи здатися безглуздо підозріливим, Грегорі разом з тим був серйозно заклопотаний, як поводитись у такому становищі. Його тепер увесь час нестерпно тягло до неї, і все ж... Він не раз казав їй, що не бажає залишатися з нею сам на сам при отаких обставинах, та ось маєш; сама завжди торочить, що не хоче, щоб він був з нею проти свого бажання, а ось помилуйтеся! Всі її пояснення зводилися до того, що вона тут ні при чому, що все це чиста випадковість або підстроєно без її відома. Вона неспроможна передбачити всі обставини. А коли він наполегливо питав, бажаючи вияснити, чому вона не виїжджає, чому рішуче не порве з усім цим, вона пояснювала, що не може так зробити, не завдавши серйозної шкоди собі й місіс Скелтон, а, крім того, для нього безпечніше, коли вона тут.

— Що це означає? — спитав він її цього разу.— Новий викрут? — Помітивши, як вона замовкла й відсахнулася, він засоромився.— Ну, ви ж знаєте, що я маю на увазі,— сердито додав він.

— Прошу вас, Ед, не будьте таким підозріливим. Ну, чому ви так поводитесь? Що ж, па вашу думку, мені навіть і гуляти тут не можна? Сьогодні ввечері я не могла уникнути цього, запевняю вас, не могла. Хіба ви не розумієте, що й мені доводиться грати роль,— в усякому разі, тимчасово. Що ж, ви хочете, щоб я зібралася й поїхала? Я пояснюю вам, що не можу. Ви не вірите? Невже ви зовсім не довіряєте мені?

— Ну, гаразд, гаразд,— пробурмотів він, дуже незадо-волений з себе.— Дайте мені вашу руку. Не будемо сваритись, — і він чемно, але рішуче повів її на головну веранду, намагаючись разом з тим бути до неї уважним.

— Зрозумійте, Імоджін, я не можу допустити цього і

не допущу. Ви повинні уникати таких речей. Інакше я припиню всяке знайомство з вами. Ви кажете, що хотіли б бачити мене своїм другом, щонайменше. Дуже добре. Але як це зробити?..

Посперечавшись у такому дусі ще якийсь час, вони розсталися не зовсім* ворогами, хоч і дуже незадоволені одне одним.

На свою велику прикрість, Грегорі кінець кінцем переконався, що він майже такою ж мірою обмежений у виборі місць для своїх прогулянок та відпочинку, як був би обмежений у в'язниці. Коли він вперше приїхав до готелю, йому сподобалася невелика алея за лужком, з лавами та розквітлими виноградними лозами. Вона стала для нього улюбленим місцем, де можна було чудово прогулятися й покурити, але тепер йому довелось від неї відмовитись. Він був певний, що там застане Імоджін або вона прийде туди з місіс Скелтон і потім залишиться з ним віч-на-віч, а три садівники або маклери, напевне, будуть поблизу, ладні виконати роль свідків. Він не міг не думати, що потрапив у дурне і смішне становище.

Грегорі часом їздив з Імоджін та Блаунтом Блаунто-вою машиною, іноді вони запрошува'ли і місіс Скелтон або їздили без неї, в залежності від обставин,— оскільки Блаунт був поруч, це не мало значення; вони ніколи не їздили далеко, і до того ж, Грегорі та Блаунт завжди брали з собою зброю і були готові до всякої несподіванки чи сутички. Справа ця, очевидно, була рискована, але приятелі трохи підбадьорилися, бо досі їм щастило і до того ж, обом Імоджін дуже подобалась. Тепер, признавшись у своєму коханні до Грегорі, вона була з ним незвичайно

привітна, а з Блаунтом весела й люб'язна, лагідно піддраз-нювала* його й 'називала сторожовим собакою. Блаунт дуже пишався тим, як спритно вони з Грегорі справ-ляіоться з усією цією історією. Не раз, навіть у присутності дівчини, він казав, що в цьому є спортивний інтерес, принадність азартної гри і що Імоджін їх не обдурить, а все це помагає весело проводити час, хоч, може, його власне життя і життя Грегорі чи принаймні їх репутацію поставлено на карту.

— Дій — ось моя порада,— усе казав Блаунт, захоплений подіями.— Хай вона як слід у тебе закохається. Добийся, щоб вона свідчила на твою користь. Спробуй дістати від неї справжні свідчення, написані чорним по

білому. Який це був би козир у виборчій кампанії, коли б уже тебе примусили з нього піти.

При всій своїй благодушності Блаунт був практичним і завбачливим політиком.

Але Грегорі не міг собі уявити, як він це зробить. Дуже вже вона йому подобалась. Ніколи не була вона такою чуйною, такою близькою до нього, як тепер. На прогулянці вони з Блаунтом стали глузувати з Імоджін, з її ролі в усій цій історії, питали, чи нема поблизу блакитної машини, чи розставлено по місцях садівників і кого сховано он за цим деревом або за тим будинком.

— Нащо вам марно з нами гаяти час, коли ви не зовсім підготувались? — казали вони.

Вона ставилась до всього поблажливо, навіть сміялася і в свою чергу глузувала з них.

— Стережіться! Он, бачите, йде шпигун!—вигукувала вона, побачивши торговця з візком чи наймита з тачкою.

Усе це починало скидатись на фарс, але Грегорі з Блаунтом вирішили, що в цьому фарсі є своя чарівність. Мабуть, вони так замучили її партнерів, що незабаром ті вийдуть з гри. В усякому разі, обидва на це надіялись.

Та тільки-но вони прийшли до висновку, що змова не така вже й страшна і, як видно, справа йде до кінця, а місіс Грегорі сповістила, що незабаром вона зможе повернутися, як раптом сталося щось несподіване. Якось увечері Блаунт, Грегорі та Імоджін поверталися з однієї із своїх прогулянок, які тёЬер не були такими тривалими, як раніш; вірний своєму правилу ні в якому разі не діяти за якоюсь твердо встановленою системою, яка дала б можливість їх ворогові підмітити і використати їхні звички, Блаунт минув головні ворота і виїхав на бічну доріжку, що вела до самотнього під'їзду, прикритого з обох боків високим живоплотом і пухнастими соснами. Вірні рішенню ніколи не розлучатись у таких обставинах, вони попростували слідом за Імоджін до дверей після того, як Блаунт замкнув машину, щоб її не вкрали під час його відсутності.

На східцях під'їзду вони трохи затримались, почали глузувати з Імоджін, що ось, мовляв, іще один вечір минув спокійно, тільки садівники, бідолашні, мабуть, замучились, ганяючись за ними до пізньої ночі і нишпорячи в темряві, та Імоджін заявила, що вона втомилася і їй час додому. Вона посміялася з їх самозадоволення.

— Ви обидва думаєте, що розумніших за вас нема? —

трохи втомлено усміхнулась вона.— Вам пішло б на користь, якби з вами обома що-небудь трапилося,— занадто вже ви розумні.

— Серйозно? — ледве стримуючи сміх, сказав Блаунт.— Ну, не варто з цього приводу влаштовувати .нічних конференцій. Нащо вам втрачати ранній сон?

А Грегорі додав:

— Далебі, Імоджін, у вас стільки роботи, ви повинні поберегти себе.

— Та замовчіть ви і йдіть додому,— засміялася вона, простуючи до дверей.

Але не пройшли вони і ста п'ятдесяти футів бічною тінистою доріжкою, як вона, задихавшись, наздогнала їх. Почувши її кроки, вони обернулись.

— Слухайте! — наблизившись, кокетливо сказала вона.— Мені так незручно вас турбувати, але хтось замкнув двері, і я не могла ні відчинити їх, ні достукатись. Може, хто-небудь з вас піде зі мною і допоможе?— І побачивши, що обидва повернули, вона додала:—Ах, правда. Я й забула. Ви ж ніколи не розлучаєтесь!

Блаунт пирхнув. Усміхнувся і Грегорі. Не можна було втриматись. Іноді все це виходило просто безглуздо,— ось як тепер, наприклад.

— Але уявіть собі,— пожартував Грегорі,— можливою двері так щільно зачинилися, що ми зможемо відчинити їх тільки з'єднаними зусиллями?

Побачивши, що Б^аунт справді ладен іти, він передумав.

— Мабуть, я й сам зможу відчинити двері. Не турбуйся цього разу. Однаково ж я йду додому,— додав він.

• Він подумав, що непогано було б побути з Імоджін сам на сам хоча б кілька хвилин...

Блаунт залишив їх, застережливо підморгнувши і весело побажавши їм на добраніч. За весь час спільного перебування в готелі вони ні разу не наважились так поводитись, але тепер, як видно, не було підстав турбуватися. Грегорі ніколи ще не почував такої близькості до Імоджін, як цього вечора. Вона здавалася особливо щирою, радісною, веселою. Вечір був душний, але приємний. Вони говорили про дрібниці, жартували, і йому захотілось побути з нею ще трохи. Вона якось увійшла в його життя й була таким милим товаришем, — чи йому просто так здавалося. Він узяв її під руку.

— А хороше було в Берклі,— сказав він, думаючи про готель, звідки вони щойно приїхали. — Красивий парк.;, і ця музика! Чудово, правда ж? (Вони там танцювали).

— Літо незабаром мине,— зітхнувши, сказала вона,— і мені доведеться повернутись додому. Як було б добре, якби воно ніколи не кінчалось. Мені хотілося б жити тут завжди, ось так, як тепер, разом з вами.— Вона спинилася, подивилась на верховіття дерев, глибоко зітхнула і простягнула перед собою руки.— Подивіться на цих світлячків, — промовила вона,— правда, вони чудесні? — Вона відступила на крок, стежачи за світлячками, що мигтіли серед дерев.

— Може, посидимо трохи? — запропонував він, коли вони підійшли до під'їзду.— Ще не пізно.

— Ви серйозно? — радісно спитала вона.

— Розумієте, я стаю таким дурнем, що хочу вірити вам. Хіба це не дурість? Але я навіть рискну побути з вами хвилин п'ятнадцять.

— Мені хотілося б, щоб ви обидва хоч коли-небудь перестали дражнити мене,— прохально сказала вона.— Мені хотілося б, щоб ви навчились довіряти мені й іноді розлучалися з Блаунтом: адже скільки

разів я казала вам, що не збираюсь робити нічого, що могло б завдати вам шкоди, не попередивши вас про це.

Грегорі, задоволений, подивився на неї. Він був зворушений, йому було жаль її і ще більше самого себе.

Він розумів, що мимоволі, незважаючи на дружину й дитину, ступив на шлях, на який не повинен був ступати, і разом з тією, яку він, по совісті, не міг поважати. Він прекрасно усвідомлював, що ні тепер, ні будь-коли в майбутньому їм не бути разом. І все ж він барився.

— Ну от, нарешті ми й самі,— промовив він.— Тепер ви можете робити вашу чорну справу: мене нема кому захистити.

— Це було б вам наукою, пане хитрун. Якби я запропонувала вам посидіти зі мною хвилинку, то ви уявили б, що за "кожним деревом ховається шпигун. Смішно казати, як ви поводитесь. Але як би там не було, а вам доведеться почекати, поки я піднімуся нагору змінити туфлі. Тиснуть страшенно, не можна терпіти. Якщо хочете, пройдіть туди, до веранди, або я повернусь сюди. Я на хвилинку. Не заперечуєте?

— Ну, звичайно, ні,— погодився він, думаючи про те,

що веранда — надто затишне місце, тут, біля під'їзду, безпечніше. — Будь ласка, біжіть. Але краще повертайтесь сюди. Я тут поки що покурю.

Він вийняв сигару і збирався, зручно влаштуватися, але вона вернулась.

— Вам доведеться відчинити мені двері,— сказала вона.— Я зовсім забула про них.

— Ах, правда, ну звичайно.

Він підійшов до дверей, пошукав спочатку великого ключа, що цього пізнього часу завжди висів збоку, і, не знайшовши його, глянув на замок. Ключ був там.

— Це я. пробувала відчинити,— пояснила Імоджін.

Він узявся за ключ, і, на його подив, замок піддався

без будь-якого зусилля з його боку. Він обернувся і глянув на неї.

— Здається, ви казали, "що двері не відчиняються,— промовив він.

— Раніш не відчинялися. Не знаю, чому тепер замок піддався, а тоді я не могла відімкнути. Можливо, хто-не-будь пройшов тут з того часу. Ну, я побіжу і зараз же повернуся.— Вона побігла вгору широкими сходами.

Грегорі повернувся на попереднє місце; йому було трохи смішно, але й на думку не спадало, що в цьому є щось чудне чи недобре. Все могло бути саме так, як вона казала. З замками бувають несподіванки; а може, хто-небудь уже виходив і відчиняв двері. Нащо завжди морочитися сумнівами? Можливо, що вона справді любить його, як давала це зрозуміти, або дуже закохана і нікому не дозволить скористатися, нею, як зброєю проти нього. Цілком можливо. Ні, справді, розсудливо міркував він, вона тепер зовсім не така, якою він спочатку вважав її і якою вона тоді була; потрапила в тенета власних почуттів і, підкоряючись йому, почала поводитись зовсім не так, як розраховувала. Якби не був він жонатий так щасливо, може, з цього що-небудь вийшло б, думав він.

Темно-зелена стіна дерев, що стояла перед ним, жовте світло з скляної кулі, вставленої в стелю, світляки й стрекіт цикад — усе заспокоювало й розважало його. Він починав думати, що кінець кінцем політика — принаймні та, до якої він причетний,— не таке вже кепське

заняття, навіть коли тебе переслідують. Досі він непогано заробляв, постачаючи прекрасною інформацією деякі газети й політичні організації — найвизначнішу було припасено на завершення, — а ця справа відкривала перед ним значно вигідніші перспективи, ніж ті, що були в нього в часи його праці в газеті; майбутнє, коли не рахувати того, що сталося за останні кілька тижнів, уявлялось йому досить принадним. Незабаром він завдасть місцевим верховодам убивчого удару. Тоді він зможе посісти в місті високе становище. Його не так уже й легко обдурити* як вони гадали; до того ж, ця чарівна дівчина закохалася в нього.

Якийсь час він дивився вздовж темно-зеленої алеї, якою вони пройшли, потім почав безтурботно споглядати якесь сузір'я, іцо видніло над вершками дерев. Раптом... а може, й не раптом?., шепіт чи тільки натяк на шепіт... немовби тільки відчулись якісь звуки, і, коли він прислухався уважніше, наче легкі кроки залунали по той бік живоплоту. Звук був такий тихий, що його можна було вважати за шелест трави або хитання гілки. Грегорі миттю насторожився, всі його м'язи напружились, і він увесь внутрішньо підтягнувся — не тому, що чекав чого-небудь жахливого, а... невже вони знову взялися за старі трюки? Знову ці таємничі садівники? Коли ж*це скінчиться? Вийнявши з рота сигару й зупинивши качалку, на-якій він повільно погойдувався, він вирішив не рухатись, навіть не ворушити руками, така зручна була його позиція; праворуч і ліворуч стовпи, що стояли між ним і кущами, правили йому за прикриття, і він міг бачити, сам залишаючись невидимим. Чи знають вони, що він тут? Як вони могли дізнатися? Як і раніш, безперервно стежать за ним? Чи має вона до цього відношення? Він вирішив був підвестися й піти, але в цю ж мить подумав, що краще трохи почекати й подивитись, що буде. Він піде, а вона повернеться і не знайде його на місці... Невже готується якась нова каверза?

Поспішаючи обміркувати все це, він разом з тим до краю напружував слух. Сумнівів бути не могло — хтось тихо йшов з лівого боку по той бік огорожі, і не один, а двоє: як тільки кроки першого затихли десь зовсім близько, звідти ж почулися кроки другого, такі легкі й обережні, наче

хтось скрадався на котячих лапах... Шпигун, провокатор, навіть убивця,- — міг з'явитися хто завгодно, він це розумів. Хтось ховався й підкрадався, і це так впливало на нерви, було так страшно й тяжко, що він став сам не свій. Еге ж, видно, не слід було відпускати

Блаунта й затримуватися тут. Він ладен був піти, його проймав дрож, але в цю мить йому здалося, що він чує кроки Імоджін, яка спускається сходами. Виходить, вона все-таки повертається. Вона тут ні при чому, даремно він цього боявся... чи, може... Хто скаже? Але йти звідси тепер було б безглуздо. Вона побачила б, що він знову їй ні в чому не довіряє, а ця стадія в їх стосунках, здавалося, вже минала. Вона не раз обіцяла не тільки не шкодити йому, але й оберігати, його від усієї цієї компанії. Ні, спочатку він скаже їй про цих, що ховаються за живоплотом, а потім піде. Він скаже їй, що вони, як і раніш, стежать за ним, ладні кожної хвилини зловжити його довірливістю.

Але ось її кроки досягли сходів і затихли, а вона не з'являлася. Спалахнула лампочка по той бік дверей, яка звичайно не світилася такої пізньої пори, і, озирнувшись, Грегорі побачив — чи йому видалося, що побачив, — тінь Імоджін на стіні з правого боку. Вона щось робила... але Що? Під лампочкою було дзеркало. Може, поправляла зачіску. Можливо, щоб показатися йому в новому вигляді, вона чепурилась. Він чекав. Вона не з'являлася. Тоді передчуття якоїсь зради миттю охопило його, жахливе відчуття, що він обдурений і близький до загибелі. Він відчув, як усе в нього всередині затрепетало від страху і щось ніби шепнуло йому: "Вперед! Живіш! Тікай!" Більше він не міг всидіти на місці ні секунди і, немов від могутнього поштовху, схопився на ноги й кинувся до дверей; в цю мить йому знову здалося, що він чує рух і навіть шепіт у темряві за огорожею. Що це таке? Хто це? Зар.аз він усе з'ясує!

Вбігши у двері, він роздивився й побачив Імоджін, але що з нею сталося! Коли вона пішла нагору, на ній була легка літня— сукня, дуже модна й пишна, а тепер вона була в м'якому домашньому платті, яке щільно облягало її і в якому ніхто не вийшов би з готелю. І воно не було надіте із звичною для неї охайністю, а, навпаки, було в цілковитому

безладді, немов їй довелося витримати безуопішну для неї і важку боротьбу. Комір був надірваний і розхристаний, рукав порваний біля кисті й на плечі, спідниця з'їхала набік і теж була порвана вище коліна. Обличчя було мертвотно-бліде, може, від пудри, може, від переляку й відчаю, а зачіска в такому безладді, наче хтось шарпав її і збив набік. Одне слово, в Імоджін був вигляд людини, на яку було вчинено злочинницький замах і яка вийшла з бійки пошарпана й перелякана.

Хоч Грегорі кинув на неї лише побіжний погляд, ця зміна в її зовнішності вразила його. Він до такої міри був захоплений зненацька, що не міг вимовити ні слова, але в голові в нього ніби сяйнув раптовий здогад, і він враз зрозумів, що сталося, його єдиною думкою було — втікати, забратися якнайдалі, щоб його не побачили й не застали тут. Одним стрибком він відскочив до сходів і помчав нагору, стрибаючи через три східці зразу. Біжачи, він оглянувся з подивом, злобою і страхом і зустрів розгублений і зляканий погляд її витріщених очей. Але й це не стримало його. Він не перевів духу, поки не досяг своєї кімнати, вбіг до неї і замкнув за собою двері. Опинившись у себе, він зупинився, тремтячий і пополотнілий, прислухаючись, чи не пролунає який звук, чи нема погоні, але, не почувши нічого, підійшов до дзеркала і почав глумитися над собою, над тим, що він такий дурень, так легко дав себе перехитрити, поліз у пастку після всіх вжитих заходів і розумних промов. "О господи!" — зітхав він.

А клялася ж і обіцяла, навіть сьогодні увечері. Ось вона, нестала й підступна людська природа! Виходить, увесь цей час вона брехала йому, обдурювала, незважаючи на всю його самовпевненість, обережність і підозріння, а тепер, наприкінці сезону, мало, не впіймала в пастку. Виходить, Тілні нелегко обманути. Він добився від своїх підлеглих т&кої спритності й покірності, про які у Грегорі й гадки не було. Але що ж він їй скаже тепер, коли дізнався, що вона являє собою, якщо тільки він коли-небудь знову побачить її? Вона просто посміється з нього, вона вважає його за дурня, хоч йому й пощастило втекти. Чи захоче він знову побачити її? Ніколи, вирішив він. Але подумати тільки, що така юна, така ніжна і, здавалось, закохана дівчина може бути така

безжальна, по-диявольському хитра й жорстока! Вона багато винахідливіша, ніж думали вони з Блаунтом.

Підсунувши до дверей стола і стільці, він подзвонив Блаунту, сів і став його очікувати.

Тепер йому було цілком ясно, що вона хотіла розіграти жертву нападу, а він опинився б у ролі злочинця, і, якби його вороги зібрали доволі свідків, йому нелегко

було б довести, що це не так. Адже і він, і Блаунт часто бували з нею, хоч він і дав собі слово не робити цього.

її свідки ховалися зовсім близько, в темряві, і чека* ли тільки слушної хвилини. Навіть якби йому вдалося довести свою пристойну поведінку в минулому, однаково, зважаючи на ту підозрілу обставину, що він загравав з нею, і цю підступну ситуацію, — хіба присяжні й публіка повірили б йому? Ще секунда-дві — і вона закричала б, що він до н.еї чіпляється, і підняла б на ноги весь готель. її таємні спільники кинулися б до нього й побили б його. А може, й забили б. Хтозна? Потім сказали б, що захищались від нападу. Безперечно, вона і її приятелі знайшли б безліч свідків. Але вона не закричала... оце дивно — хоч часу в неї було цілком достатньо (це безперечно), і від неї цього чекали, і вона повинна була закричати! Чому ж вона мовчала? Що стримало її? Чудна, тривожна думка, яка виправдовувала* її, здавалася все більш імовірною, але в цю ж мить він зробив усе, що міг, щоб заглушити її.

"Ні, ні! З мене досить, — сказав він собі. — Вона хотіла скомпрометувати мене — ось і вся розгадка. І яким чином! Жах! Ні, всьому кінець. Завтра ж їду звідси. Це остаточно. Поїду в гори до дружини або привезу її додому".

Тим часом він сидів, тремтячи всім тілом, витираючи з лоба піт, з револьвером у руках, бо не був певен навіть того, що вони не прийдуть

за ним сюди і не спробують усе-таки обвинуватити його в нападі. Чи спробують... чи зможуть? У цю хвилину /тось постукав у двері, і Грегорі, вияснивши, що це Блаунт, відчинив йому. Він квапливо розповів Блаунтові про свою пригоду.

— Еге, — похмуро і разом з тим не без задоволення промовив Блаунт. — Ця на все піде. Хитрий викрут, що не кажи, підстроєно напрочуд гарно. А яка в неї витримка! Адже жартувала з нами на цю тему! Я вважав, що ти ризикуєш, але не думав, що так сильно. Я вже почав був думати, що за нею нічого такого нема, і ось, прошу вас! Згоден, тобі час їхати звідси. Навряд чи пощастить тобі перетягти її на свій бік. Вона занадто хитра.

Наступного дня Грегорі встав рано, вийшов на веранду й почав курити, обдумуючи своє становище. Так, тепер він виїде і, можливо, ніколи більше не побачить цього дівчиська з диявольським серцем. Яке відкриття!

Подумати тільки, що на світі поруч з такими жінками, як його дружина, існують такі підступні, безжальні, красиві сирени. Порівняйте їх: його дружина — вірна, самовіддана, терпляча; єдина її турбота — щастя тих, кого вона віддано любить; і покладіть на другу шальку терезів це дівчисько — брехливу, нахабну актрису, позбавлену сорому й совісті, для якої, очевидно, єдина мета життя — пробитися всілякими способами за рахунок усіх і вся.

Він хотів виїхати, не побачивши її, але мимоволі все сидів і міркував, що нічого поганого не станеться, коли він востаннє поговорить з нею, щоб вияснити, чи справді вона збиралася кричати... чи справді вона така порочна, як він думає, — поставити її перед лицем її дивовижної зради і заявити на повний голос про її лиходійство. Цікаво, яка нова брехня готова в неї на язику? Чи зможе вона дивитися йому в вічі? Чи намагатиметься все пояснити? Чи зможе? Йому хотілося ще раз глянути на неї, але, може, вона волітиме уникнути зустрічі з ним. Тепер, мабуть, вона думає про те, яка невдача спіткала її, як вона промахнулася, а

тільки ж учора ввечері вона тримала його руку, гладила її і шепотіла йому, що вона не така вже погана, мерзенна, як він думає, і що коли-небудь він і сам у цьому переконається. І раптом, на тобі!

Він чекав досить довго, а потому послав сказати їй, що хоче бачити її. Він не хотів, щоб усе так і закінчилось, — спочатку він хоча б вилає її і подивиться, як вона буде викручуватись. Трохи згодом вона з'явилася, бліда і, як видно, страшенно знесилена; в очах у неї була така втома, наче вона не слала цілу ніч. На його подив, вона зовсім невимушено підійшла до нього, і коли він, при її наближенні, підвівся, щоб дати їй відсіч, вона зупинилася перед ним з виразом такої кволості й безпорадності, якого в неї ще не було. "Як грає!" — подумав Грегорі. Він ніколи ще не бачив її такою пригніченою, знесиленою і зів'ялою.

— Отже, — почав він, коли вона зупинилася перед ним, — яку нову брехню ви приготували для мене?

— Ніякої, — лагідно відповіла вона.

— Що таке?! Зовсім це збираєтесь брехати? Але принаймні почнете з удаваного каяття? Власне кажучи, ви вже з цього почали. Певна річ, вас примусили ваші друзі! Правда ж? Там був Тілні... і місіс Скелтон. Усі вони очікували на вас і, коли ви піднялися'нагору, точно загадали вам, що і як робити, хіба не так? І вам довелося послухатись, правда ж? — він уїдливо посміхнувся.

— Я вже сказала вам, що мені нема потреби щось говорити,— відповіла вона.— Я нічого не зробила... нічого не збиралась робити... тільки подати вам знак, щоб ви втекли, але ви так на мене налетіли...— Він нетерпляче махнув рукою.— Ну, гаразд,— сумно говорила вона далі. — Як я можу переконати вас, коли ви мені не вірите. А все ж я кажу правду. Всі ваші підозри марні, крім того випадку з автомобілем — там ви маєте рацію... Але я більше не прошу вас вірити мені. Я нічого не можу вдіяти, коли ви мені не вірите. Занадто пізно. Та мені доведеться

випити свій келих до дна. Прошу вас, Ед, не дивіться на мене так... так суворо. Ви не знаєте, яка я виснажена і змучена і що спонукає мене робити такі речі. Але вчора, коли я пішла від вас, я не хотіла робити нічого такого, що могло б завдати вам шкоди. І не зробила. В мене не було ані найменшого наміру, запевняю вас. Ну що ж, смійтеся, коли хочете! А що я могла зробити, однаково нічого... хочете — вірте, хочете — ні. У мене і в думках цього не було, коли я увійшла до кімнати, тільки... ох, до чого я дійшла! — раптом вигукнула вона.— Ви не знаєте, як у мене все переплуталося в житті. Хіба ваше життя таке, як моє! Ви не потрапляли в таке становище, коли інші можуть примусити вас робити те, що їм треба. В тім ось і все лихо... чоловіки не розуміють жінок.

— Що правда, то правда,— вставив він.

— А мені доводилося стільки всього робити проти волі... але я зовсім не хочу розжалобити вас, Ед. Я знаю, це даремно, і між нами все закінчено; я хочу лише, щоб ви повірили, що, хоч яка я погана, я ніколи не хотіла бути такою поганою щодо вас, якою здавалася. Запевняю вас, не хотіла. Ось, слово че...

— Та' облиште ви!—злісно промовив він.— Огидно! Я не для того посилав за вами, щоб вислухувати всю цю нісенітницю. Я просив вас спуститися лише для того, щоб подивитись, чи наважитесь ви, чи вистачить у вас нахабства прийти сюди,— повірте, лише для цього... Просто я хотів побачити, чи ви зможете винайти нову брехню, і я бачу, що можете. Ви виняткова шахрайка, ось ви х^о!

І я хотів би попросити вас зробити мені одну послугу: чи не будете ви такі люб'язні віднині дати мені спокій. Я втомився і не можу більше цього переносити. Я виїжджаю. Цей Тілні, на якого ви працюєте, дуже хитрий, але тепер кінець. Ручаюся, що більше ви мене в оману не введете.— Він рушив до виходу.

— Ед! Ед! — заволала вона. — Прошу вас... одну хвилинку... почекайте, Ед,— благала вона.— Я хочу спочатку дещо сказати вам. Я знаю, все, що ви говорите,— правда. Ви не можете сказати нічого такого, чого я вже не казала собі тисячу разів. Але ви не знаєте, яке в мене було життя, чого я зазнала, як мене кидало з боку в бік, і все ж я не можу вам розповісти... ні, тільки не тепер. Наша родина ніколи не посідала такого становища в суспільстві, як про це говорить місіс Скелтон... А втім, ви, звичайно, й самі це знаєте... мені було гірше, ніж невільниці, я переживала тяжкі, жахливі часи,— вона почала прикладати до очей хусточку.— Я знаю, я ні до чого не здатна. Вчорашній вечір переконав мене в цьому, так воно й є. Але я не хотіла завдавати вам шкоди навіть у ту хвилину, коли з'явилась сама одна і в такому вигляді... запевняю вас, не хотіла. Я вдавала, що збираюся це зробити, от і все. Вислухайте мене, Ед. Прошу вас, зачекайте. Я думала, що зможу таємно подати вам знак, щоб ви втекли... запевняю вас. Коли я вперше пішла від вас, двері були замкнені, і лише тому я вернулася. Думаю; вони навмисне зробили так, щоб я не могла відчинити. Нагорі були люди; вони примусили мене вернутись... не можу вам сказати, як, і чому, і хто... Але вони, як. завжди, були вже тут... як уродилися... Вони вирішили піймати вас, Ед, так чи інакше, навіть коли я не допоможу їм, отже, прямо кажу вам, будьте обережні. Прошу вас. їдьте звідси. Порвіть зі мною всякі стосунки. Порвіть усякі стосунки з усіма цими людьми. Я не можу нічого вдіяти, чесно кджу, не можу. Я не хочу, але... ой... — вона заломила руки і знеможено опустилася на стілець, — ви не знаєте, в якому я становищі, як вони...

— Справді?.. Слухайте, мені остогидло це дурне каз-на-іцо,— похмуро й недовірливо сказав Грегорі.— Думаю, що вони наказали вам прийти сюди й .нагоно.рити всього цього, щоб знову завоювати мою симпатію. Ах сн,

брехуха! Ви мені спротивіли. Яка ж ви, справді, підла дурисвітка!

— Ед! Ед!—вона вже ридала.— Благаю вас! Ед! Невже ви не хочете зрозуміти, в чім річ? Відтоді як я тут, вони стежили за кожним входом

щоразу, коли ми куди-небудь їздили. Немає значення, в які двері ви ввійдете. їх люди стережуть скрізь. Я не знала про це, поки не зійшла нагору. Запевняю вас, не знала. Ой, якби мені вирватися з усього цього! Мені так усе обридло. Я казала вам, що люблю вас, і це правда. Ой, я просто божеволію! Іноді мені хочеться померти, так мені все обридло. Моє життя таке жахливе й огидне, а ви, ви тепер будете ненавидіти мене,— вона тихо плакала, похитуючись, стражденна й жалюгідна.

Грегорі дивився на неї здивовано, але недовірливо.

— Авжеж,— уперто стояв він на своєму,— все це я знаю. Все та ж нісенітниця, не вірю. Ви брешете тепер, як і завжди. Ви плачете і прикидаєтесь сумною, щоб знову обдурити мене, але не вийде. Досить з мене цього раз і назавжди, я не бажаю більше знати вас. Я звернувся б до поліції, але при нинішніх властях це марна річ. І ось що я хочу вам сказати. Якщо ви або хто інший з цієї зграї будете ще мене переслідувати, я звернуся до преси. Знайдеться яка-небудь можливість зробити все це набутком судового розгляду, і я з неї скористаюся. А якби ви справді хотіли щось зробити для мене, що ж, ви цілком могли б, — та де там... ви нічого не зробите, якби й трапилася нагода, ні тепер, ні через мільйон років. Не зробите, я певен.

— Ах, Ед! Ед! Ви мене не знаєте, не знаєте, що я почуваю і на що здатна, — сумно мовила вона. — Ви навіть не хочете дати мені можливості показати, що я можу зробити. Якщо не вірите, то скажіть, і переконаєтесь самі!

— Що ж, будь ласка,— рішуче сказав він.— Зараз я виведу вас на чисту воду. Складіть зізнання, опишіть усе, що тут творилося. При мені продиктуйте це стенографістці, потім підіть зі мною до нотаріуса або до прокурора і все підтвердіть під присягою. Ось тепер побачимо, наскільки ваші промови про кохання до мене відповідають істині.— Він пильно стежив за нею, а вона дивилась на нього — і сльози висихали на її очах, а гіркий плач завмирав. Здавалось, вона трохи оволоділа собою і в задумі втупила погляд у підлогу.— Ну, що? Це інша річ, га? Тепер мені

все ясно. Ви гадали, що я не зумію знайти способу вивести вас на чисту воду, правда ж? Ось усе й виходить по-моєму, ви не наважуєтесь. Тепер я вас розкусив, бувайте здорові! Нарешті я знаю вам ціну. Прощавайте! — і він пішов від неї.

— Ед! — гукнула вона, зірвавшись на ноги і кидаючись за ним.— Ед! Підождіть... побудьте! Я зроблю те, що ви просите. Я зроблю усе, що хочете. Ви не вірите мені, але я це зроблю. Мені обридло моє життя, запевняю вас. }(ай вони потім роблять зі мною, що хочуть, мені однаково. Прошу вас, Ед, не будьте зі мною таким жорстоким. Хіба ви не бачите... невже не бачите... Ед... який ви дорогий для мене? Я за вами гину, це правда. Я не така вже погана, Ед, серйозно... Невже ви не бачите? Тільки... тільки...— Тут він обернувся і недовірливо подивився на неї.— Невже ви не можете хоч трошки покохати мене, Ед? Ну, хоч зовсім трошки! Коли я виконаю ваше бажання...

Він дивився на неї зі змішаним почуттям здивування, недовіри, огиди, жалю і навіть якоїсь ніжності. Чи зробить вона, як каже? А коли зробить, чи зможе він відповісти їй почуттям, якого вона жадає? Ні, він знав це. їй ніколи не вдасться відкараскатись від цинічної банди, від свого минулого, від спогадів про те, як вона намагалася обдурити його, а він... у нього дружина. Він по-справжньому щасливий з нею, і для нього нема іншого шляху. І до того ж — кар'єра, його майбутнє і вже досягнуте становище. Але її минуле... в чому там річ? Чи можливо, щоб люди, особливо такі негідники, могли так розпоряджатися людиною, як вона каже, і чому вона не розповість йому всього? Що вона зробила таке жахливе, що дало їм оцю владу над нею? Навіть якби він любив її і міг їй безумовно вірити, є в нього надія подолати орду таємних ворогів, яка тепер оточує їх обох, чи уникнути переслідування? їх викриють і все, як є, в подробицях, в найгіршому освітленні, виставлять напоказ. І тоді він не зможе сам виступити й кинути цій банді обвинувачення, не зможе стати перед народом як його захисник. Ні, ні і ні! Але чому ж вона, яка так намагалася завдати йому лиха, тепер стає йому на допомогу чи, може, сподівається, що він на подяку що-иебудь зробить для неї? Він похмуро, але й трохи сумовито усміхнувся до неї.

— Так. Отже, Імоджін, я не можу говорити з вами на цю тему — у всякому разі, зараз. Ви або чудова актриса і дурисвітка, яку тільки бачив світ, або вкрай наївні. Так чи інакше, ви могли б зрозуміти, що за всіх цих умов та ще й після вчорашнього ви навряд чи зможете розраховувати на мою симпатію, не кажучи вже про любов.' Ви й тепер, можливо, брешете,— граєте, як звичайно. Хай так... Але спочатку подивимось, чи виконаєте ви те, що я сказав, тоді й поговоримо.

Він подивився на неї, потім на море, де човни пливли до берега.

— О Ед, — сумно сказала вона, помітивши його неуважний погляд, — ви ніколи не знатимете, як я люблю вас, хоч ви й розумієте, що треба дуже любити, щоб наважитись піти на це. Для мене не може бути нічого гіршого... Можливо, я занапащу себе. Але мені б хотілося, щоб ви спробували хоч трошки полюбити мене, хай ненадовго.

— Давайте не будемо зараз .говорити про це, Імо-джін,— скептично озвався він,— в усякому разі, поки не закінчимо з письмовим зізнанням. Це ви просто повинні для мене зробити. Адже ви теж не знаєте, яке в мене було життя, яку безперервну боротьбу я провадив, щоб пробитися вгору. Але. якщо ви згодні, то ходімо зараз же, в тому вигляді, як ви є. Не варто підніматися нагору, щоб надіти капелюшок... чи змінити туфлі. Я дістану машину, і ви можете їхати зо мною в тому вигляді, як ви є.

Вона подивилася на нього просто, відверто, втомлено.

— Чудово, Ед, але мені б хотілося знати, чим усе це скінчиться. Після цього, як ви розумієте, я не зможу повернутись сюди, коли їм стане все відомо. Я розумію, що повинна зробити це для вас. Але ж я така дурна. З жінками завжди так, коли справа стосується кохання, тим-то я й зареклася ніколи в житті не закохуватись, а ось ба-! чите, що вийшло!

Вони разом поїхали до міста, в його контору, до нотаріуса, до прокурора — успіх неймовірний. Вона розповіла все чи майже все: як

вона спочатку потрапила на службу до Суейна, як зустріла там Тілні, як, коли Суейн утік, Тілні давав їй різні доручення — вона була секретаркою, писала під диктовку; як вона почала'вважати його за свого покровителя; де і як познайомилася з місіс Скелтон* і як та, за вимогою містера Тілні (вона не певна, але, на її думку, це був наказ), зобов'язала її або, точніше, нака-зала їй взятися за цю справу. Проте Імоджін відмовилася сказати, яким чином її примусили, заявивши, що розповість про це згодом. Вона сказала, що тепер боїться говорити про це.

Заволодівши цим документом, Грегорі був нестямно радий, проте сумніви не покидали його. Вона спитала його, що далі, що треба ще, і він попросив її негайно залишити його й не зустрічатися з ним, поки він все не продумає і не вирішить, що ще треба зробити. Між ними не повинно бути нічого, навіть дружби, запевняв він її, дoти, поки він рано чи пізно цілком не переконається, що нічого не загрожує йому, його дружині, його справі. Час усе покаже.

І все ж через два тижні, коли вона подзвонила йому в контору і сказала, що повинна побачити його хоч на хвилину, сказати йому два слова, де завгодно, на його розсуд,— вони знову зустрілися, цього разу лише на секунду, як сказав він собі і їй. Це було необачно, йому не слід було цього робити, але все ж... На цьому побаченні Імо-джін якось зуміла поставити перед ним такі права на його почуття, що їх не легко було відкинути. Зустріч відбулася в одному з маленьких бічних приміщень досить старомодного ресторану "сГріл Парзан", у діловій частині міста. Вона урочисто заявила, що просила зустрічі тільки тому, що хотіла ще раз побачити його; вона сказала, що прибула сюди, раз і назавжди порвавши з "Тритоном", і, як він зрозумів, не вернеться туди навіть за своїм гардеробом і буде переховуватись у скромному кварталі міста, поки не вирішить, що їй робити далі. Вона здавалась дуже самотньою, втомленою і сама говорила про це. Вона не знала, що з нею буде тепер, що може звалитися на неї. Але коли б він перестав погано думати про неї, вона не почувала б себе такою нещасною. Він мимоволі усміхнувся: як видно, вона пристрасно вірить у магічну силу кохання.

Подумати тільки, як любов змінила жінку. Це було зворушливо, але й сумно. Він почував до неї чисто платонічну ніжність, як він казав собі, і щиро в це вірив. П ставлення до нього було йому приємним, навіть хвилювало його.

— Але чого ж ви чекаєте від мене? — питав він знову і знову.— Адже ви знаєте, це не може довго так тривати. У мене — дружина і маленький синок. Я не зроблю нічого, що може завдати їм лиха, а до того ж, починається виборча кампанія. Навіть ця зустріч — непрощенна дурість з мого боку. Я ризикую своєю кар'єрою. Цей сніданок повинен бути останнім, ось моє слово.

— Отже, Ед, ви прийшли до твердого рішення, — сказала вона зовсім уже наприкінці сніданку, сумно дивлячись на нього.— Виходить, ви більше не хочете мене бачити? Ви так віддалились від мене з того часу, як ми повернулись до міста. Я неприємна вам, Ед? Невже я справді така погана?

— Але, Імоджін, ви ж самі бачите, як усе виходить, правда ж? — запевняв він.— Це неможливо. В тій чи іншій мірі ви зв'язані з цією бандою, хай і всупереч вашому бажанню. Ви самі кажете, що вони багато чого знають про вас і, звичайно, негайно цим скористаються, якщо їм це буде вигідно. Певна річ, вони ще нічого не знають про ваше зізнання, якщо ви їм самі не сказали, і не думаю, щоб вони дізналися про нього доти, поки мене не змусять скористатися цим документом. А мені доводиться думати про дружину й сина, і я не хочу робити нічого такого, що може пошкодити їм. Якби Емілі дізналася, це її просто вбило б, а я цього не хочу. Вона завжди була мені другом, і ми багато чого пережили разом. Я все обдумав і переконаний, що так буде краще. Ми повинні розлучитися, Гя прийшов сюди, щоб сказати вам, що не можу більше бачитися з вами. Це неможливо, Імоджін, хіба ви не розумієте?

— Навіть іноді?

— Ніколи. Це просто неможливо. Ви мені подобаєтесь, і дуже добре, що ви допомогли мені виплутатися з цієї історії, але зрозумійте, це неможливо. Невже пе розумієте?

. Вона подивилася на нього, на мить опустила очі, потім стала дивитись у вікно, понад дахи великого міста.

г— Ах, Ед, яка я була дурна, — сумно промовила вона.—Я кажу не про зізнання... я рада, що зробила його... а про всі свої вчинки в цілому. Але ви маєте рацію, Ед. Я завжди почувала, що все кінчиться саме так, навіть того ранку, коли я згодилася зробити зізнання. Але я намагалася вірити й надіятися — просто тому, що з першого дня, як.побачила вас, я зрозуміла, що не зможу подолати сво-гд. почуття, і, ви бачите, так і вийшло. Ну що ж, Ед. Давайте попрощаємося. Любов — сумна штука, правда? — І вона, почала надягати пальто й капелюшок.

Він допомагав їй, а сам усе думав про той Чудний вихор обставин, що спочатку кинув їх докупи, а тепер розкидав у різні боки.

— Мені б хотілося, Імоджін, зробити для вас більше, повірте,— сказав він.— Мені б хбтілося сказати вам що-небудь, від чого б вам... нам обом... стало трохи легше.., але яка рація? Однаково ж це марна річ, правда?

— Правда,— гірко сказала вона.

Він провів її до ліфта, вийшов з нею на тротуар, і там вони на хвилину зупинилися.

— Так, Імоджін... — він замовк і потім заговорив знову. — Не так мені хотілося б розлучитися з вами, та... що вдієш...— він простягнув руку,— бажаю щастя і прощайте.— Він повернувся, щоб іти.

Вона благально глянула на нього.

— Ед,— сказала вона,— Ед... стривайте! Хіба... невже ви не хочете?... — Вона наблизила до нього свої губи, очі її затуманились.

Він знову повернувся, обійняв її і поцілував. У ту ж мить вона припала до нього, немов хотіла вилити все своє почуття в цьому їх першому й останньому поцілунку; потім одвернулася й пішла, не оглядаючись, і незабаром загубилася в натовпі, що вирував круг них. А коли Грего-рі опам'ятався і зібрався йти, він помітив двох кінооператорів, що з різних боків знімали цю сцену. Він ледве міг повірити своїм очам. Поки він розгублено дивився на них, вони зробили свою справу, склали свої триніжки й рушили до авто, що чекало на них. Перше ніж він встиг зібрати думки, вони поїхали... а тоді...

— Хай мене грім уб'є! — вигукнув він.— Невже це вона підстроїла? Після всього, що я до неї почував, після всіх її запевнень! Шахрайка! І вони зняли нас, коли я поцілував ЇЇ! Ускочив, чорти б його взяли, це дівчисько, чи вся їх зграя, все ж обдурила мене, і після того, як мені пощастило уникнути стількох небезпек! Підстроєно з та-, ким розрахунком, щоб зробити марним її зізнання. Виходить, вона змінила своє ставлення до мене. Або ніколи не любила мене. (Похмура, бентежлива думка!) Невже вона... чи могла вона... знати... зробити таку річ?—гадав він.—> Хто ж переслідував мене ввесь час? Вона і Тілні чи сам Тілні?

Хмурий і безпорадний, він повернувся й пішов.

Що ж тепер буде? Вся його кар'єра в небезпеці. Відто-

ді як дружина його повернулася, все ніби було гаразд, але коли він виступить зі своїм викриттям, що тоді?. На світ вирине фотографія! Його буде зганьблено! Або він опиниться на межі цього. А що тоді? Він міг би виступити із спростуванням, заявити, що це шахрайство, що фотографія — фальшивка, подати зізнання Імоджін. Але чи зможе він це довести? її руки обвилися круг його шиї. Він обійняв її. Два кінооператори з різних

точок зафіксували цю картину! Чи зможе він пояснити? Чи зможе він знову знайти Імоджін? І чи розумно це? Чи дасть вона свідчення на його користь? А якщо й дасть, що з того? Хіба хоч хто-небудь повірить морально опороченій людині? Хіба дадуть йому тепер висунутись на полі політичної діяльності? Навряд. На нього чекають глум, знущання. Ніхто не повірить, крім дружини, а вона нічим не зможе йому допомогти.

З тупим болем у серці понуро брів він вулицею, ясно усвідомлюючи, що через його дурну добрість та поблажливість праця багатьох місяців за кілька хвилин пішла прахом і що ніколи більше — його політичні друзі такі обережні,— ніколи більше, в усякому разі, в цьому місті, в нього не буде надії вступити в обітовану землю свого кращого майбутнього — того майбутнього, на яке він поглядав з таким сподіванням... не буде надії ні для нього, ні для дружини, ні для малюка.

"Дурень! Ну й дурень! — сердито обізвав він себе і знову: — Дурень! Дурень!" Нащо він був так безглуздо чутливим і легковірним? Нащо захопився нею? Але, не знайшовши відповіді і ясного виходу з цього становища, крім єдиної можливості все заперечувати й висувати контробвинувачення, він поволі попростував до своєї контори, яка здалася йому тепер такою похмурою,— до контори, де він стільки часу працював, але де після того, що сталося, він, мабуть, більше не зможе працювати, а коли І зможе, то без особливої вигоди для себе.

"Тілні! Імоджін! — думав він.— Які ж вони обоє спритні, падлюки... Тілні принаймні..." — Навіть тепер він не був певний, що Імоджін винна, — і, міркуючи таким чином, він пройшов до себе в контору, залишивши за дверима вуличну юрму, величезну обдурену юрму, яку Тілні, і мер, і всі політикани щоденно і щогодинно використовують у своїх інтересах, ту саму юрму, якій він хотів допомогти і проти якої, як і проти нього, було підготовлено і так легко й наприкінці так успішно здійснено цю маленьку змову.